

ELŐFIZETÉS
 HELYBEN:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónapra 2 korona.
 VIDÉKEN:
 Egy évre 28 korona.
 Egy hónapra 2 k. 40 f.
HIRDETÉSEK:
 4-banában poszt sor egyszer 20 fill.
 minden következőnél 16 fillér.
 Nyitólár sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
 Aradi és csanádi egyetemes
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 102.
KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Részvénytársaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 104.

Arad, 1908.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
 STAUBER JÓZSEF.

Szerda július 15.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Az adó.
- Kossuth Ferenc a malom-ipar érdekében.
- Készülődés az észre.
- Megkezdődött az adókvetés.
- Tömeges baleset a Weitzer János-utcában.
- A bankszédeigők.
- Megvert csábló.
- Stefánia, mint alperes.
- Felhő Róza! Bécsbe megy.
- Wekerle Sándor és Szerényi József Aradon.
- Egy rava: z pincérflu.
- Letartóztatott leánykereskedő.
- Stefánia főhercegné perel.
- Az Eulenburg-pör.
- Zeppelin gróf felzárkása.
- Tárca: Az amerikai meleg. Írta: Zerkowitz Emil.

Az adó.

Arad, július 14.

Az aradi adókvető bizottság a mai napon megkezdte működését s ezzel ten-gernyi panasz forrása nyílik meg. A leg-válságosabb időben éri a polgárság leg-érzékenyebb oldalát: a zsebét a támadás.

Igen, most határozottan támadásról lehet beszélni, mert az adóterhek kivetése körül olyan sérelmek és méltánytalansá-gok mutatkoznak, amelyeknek teljes or-voslása ugyszólván lehetetlennek látszik. Iparosok és kereskedők között Aradon ma közbeszéd tárgya az adó, mert az emel-kedések helyenként hihetetlen arányokat öltenek.

Meglehet, hogy a közterhek emelése ezidő szerint elodázhatatlan állami köte-lesség, de viszont nem lehet szemet hunyni ama körülmény előtt sem, hogy a

polgárság legnagyobb része az emelkedé-seket az *ekszisztencia elleni támadásnak* veszi. Nem frázisokról van itt szó, hisz az adófizetés a legkedvezőbb körülmények között sem számítható az élvezetek közé; de az egész országot ért súlyos gazda-sági válságok Arad életét oly közélről érintették, hogy itt még az eddigi terhek alatt is roskadozott számos ekzsisztencia.

Jellemzik a helyzetet az aradi ipartes-tület és az aradi kereskedői egyesületek memorandumai, melyet ma nyújtottak át a kivető bizottságnak. Az iparosok rámu-tattak azokra a rázkódtatásokra, amelyek az aradi iparüzők helyzetét oly mélyen megrendítették. Ezek között első helyen áll az *építőipar válsága*, amely az ipar-sok és munkások rendkívül nagy tömegét sujtotta. Pangás volt az egész vonalon s a helyzet vajmi keveset változott ahhoz, hogy a nagy csapást csak félig-meddig is kiheverhették volna. Ily körülmények között csoda-e, ha iparosaink elkeseredet-ten tiltakoznak a nagymérvű megterhelte-tés ellen, mikor egyesek adója — anélkül, hogy sejteni lehetne: miért — 50—60 százalékkal emelkedett?

A kereskedői egyesületek kérvénye is konkrét és megszívlelésre méltó érvekkel bizonyítja, hogy az aradi kereskedők adója a teherbíró képesség figyelembevételével nem emelhető. Az általános ipari pangás természetesen kihatott az üzleti életre, a nagy ex-lex idején megcsappant vállalkozói kedv talpraállítására még maig sem kedvezett az idő s akár az ország-szerte beállott katasztrófákat, akár az

Aradon tapasztalt nyomott hangulatot te-kintjük: a kereskedők adójának föleme-lése nemcsak reájok, hanem magára az államra nézve is súlyos kockázattal járó kísérlet. Méltán mutatnak rá kereskedőink a *végrehajtási novellában* megnyilvánuló tendenciára is, amely a főnálló követelé-sek tetemes részét dubiózussá teszi, másrésről pedig minden valószínűség szerint korlátozni fogja a hitelt, kereske-delmi életünknek ezt a szerencsétlen, de olyannyira fontos tényezőjét. Most pedig, mikor az adót három évre állapítják meg, nem szabad szem elől téveszteni a közel jövőben oly fontosságra emelkedő szem-pontokat.

De elzengvén a lokális természetű pa-naszokat, városunk legaktuálisabb témá-ját, nem feledkezhetünk meg arról, hogy a mi bajunk csak egy szeme annak a hatalmas láncnak, amely egész Magyar-ország közgazdasági életén a bilincset je-lenti. Az állami terhek rettenetes növeke-dése, anélkül, hogy annak momentán hasz-nát, vagy a jövőre nézve ígért produkti-vitását láthatnók: ez a magyar államgaz-dálkodásnak jelenlegi szomorú képe. Nem kívánunk azok nyomában haladni, akik egyes államférfiak mesészerű felületessé-géről és tájékozatlanságáról hihetetlenül hangzó történeteket mondanak és ezekből az államháztartásnak horribilis kárait mu-tatják ki. Az ablakon kidobott milliókról szóló meséknek közös tulajdonsága a — tulzás. De, hogy a terhek e rohamos emel-kedése nem reális gazdálkodás jele: azt laikus is látja, szakértő sem tagadhatja.

Az amerikai meleg.

— Newyorki levél. —

Beült és dühög az a kedves newyorki meleg, amelyiknél uálatosabb nincs a világon. Vagy egy hete már 80—95 fok (26—35 fok Celsius) a meleg, de lesz még melegebb is. De nem is maga a meleg a baj, hanem az, hogy a levegő csupa pára, csupa forró, nyulós, nyálás pára, ami úgy a szívre, lélekre fekszik, hogy az ember legjobb esetében kora reggel bírja a munkát. — A lapok immár meg nyitották a napszurástól az utcán megbeteged-tek, összesültek, sebesültek és holtak hosszú névsorának a közlését. O: hat haláleset és har-minc negyven megbetegedés: ez az átlag, nem is szólva azokról, akiket nem a kórházak men-tőkocsija visz haza, vagy a kórházba. Igaz ugyan, hogy egy ugrás, negyedóránnyira van a tenger, az ocean hűsítő hullámaival, de bizony munkában elfoglalt embernek vajmi bajos a szűlt vasutakon, villamoson a fürdőbe járás. A város mindent megtesz, különösen a szegé-nyebb osztály érdekében, hogy ne igen szon-vedjenek a melegtől, vagy hogy legalább is enyhülést találjanak, akik ezt maguknak egyébként meg nem szerethetik. A Hudson partjáról és az East Rivernek nevezett tenger-öbölbe hosszú „recreationplex”-ek, emeletes, nyitott csarnokok vannak beépítve, messzire a vízbe, hol a pompás nyitott csarnokokban a víz hős hullámától kellemes levegőben bárki is pihenhet, ingyen kap jeges vizet és heten-

ként többször zene is mulattatja az ott nősö-lőket. A parkok gyepén szabad az alvás is — rendőr vagy más őr el nem zavarja azt, aki ott akar aludni és így azután ezrelék hevernek, alusznak a gyepen azok, akik egyébként a ghetó nyomoruságos lakásaiban és a többi ir-tózatlan összezsúfolt bériakásban képte-lenek volnának nyugalmat, alvást, pihenőt találni.

Az a bizonyos vagyonos osztály persze itt is megtalálja a módját a hűsülésnek, pihené-nek, üdülésnek is. Nem is szólva azokról az ezrekről, kik Európában töltik a nyarat, az amerikai világ híres tengeri fürdőhelyek is szű-folvák üdülőkkel. Éppen így a hegyek között fekvő nagyszerű üdülőtelepek és se szeri, se száma azoknak, kik „visszatérve a természet-hes” valamelyik őserdő regejében újk fel-sátrukat és két-három hetet a legkedélyeseb-ben és legolcsóbban töltenek el, vadászva, ta-lászva, az erdőkben, vagy tavak partján. Egy jó kis sátor, egy rossz öltözet ruha, holmi kis főzőkészülék, halászó szeresám, meg egy kis fűszer, kétszersült, dohány, gyufa — ez az egész felszerelés az ilyen „camping” nél, sá-torozásnál, mit különösen az íródak, újsítek alkalmazottjai úsnek nagy előszeretettel. Igaz is, hogy mire két-háromhetes ilyen üdülésből visszatérnek, vörösebbek a legvörösebb indá-nusnál is és megviselt idegeiket teljesen hely-reállítva, újult erővel láthatnak ismét a másik vadászathoz: a dollárvadászathoz.

Ez a vadászat az idén egy kissé gyöngéb-

ben megy, egy kissé nagyon is gyöngén megy, küöndösen az iparban. Akárhogy is leplesegtik, akárhogy is takargatják — ez így van. Ha más nem, bizonyítja ezt a *bevándorlás csökkenése* — a legbiztosabb mércéje az Egyesült Államok prosperitásának. Így ez évben, május havá-ban mindössze csak 36 317 bevándorló érke-zett az Egyesült Államokba — 184 886 beván-dorló érkezett a múlt év május havában. A *csökkenés tehát nyolcvan százaléki!* A múlt év május havában a bevándorlás nagyobb volt, mint ez év mind az öt első hónapjában, ami-kor 27 342 kivándorló indult Magyarországból az Egyesült Államokba. Egyelőre persze még mindenki, akinek ez az érdeke, abban bizako-dik, hogy az elnökválasztás után ismét megin-dul a bevándorlás. Hát ezt ugyan még bajos megjósolni, de akármi is lesz, szívből kíván-juk, hogy a hazai gazdasági viszonyok is ja-vuljanak annyira, hogy aki dolgozni akar, az itthon is találjon munkát, itthon is megkeres-hesse nemcsak mindennapi kenyerét, hanem a félretennivalót is és ne legyen kényszerítve, gazdasági okokból, hacsak egy-két évre is, ide-gen világba vándorolni.

De a nagy meleg se tudja az elnökválasz-tást megoldó lázat elolvasztani. A republiká-nus part természetesen már javában benne van a választási mozgalomban. Most ugyan az elhunyt, egykori elnökért, Grover Clevelandért feláróbra bocsátott lobogók erdejétől tarkállik a város, de néhány hét múlva már mindenütt megjelennek majd a különböző jelöltek arcma-

A nemzetiségiek, különösen a románok a leghevesebben ellenszék a plurálistát és lapjaikban már most a legerősebb harcot hirdetik a tervezett reform ellen. A románok azt mondják, hogy a plurálistával még kevesebb mandátumuk lesz, mint most.

A balpártiak radikális tagjai, mint *Bozóky, Farkasházy, Thorockay* és *Nagy György* ellene nyilatkoznak a plurális választói jognak és azt mondják, hogy csak az egyenlő, általános és titkos szavazati jogot fogadják el.

Több függetlenségi párti képviselő azt mondta, hogy a plurális választói jogot már csak azért is elfogadják, hogy így a néppártot végre valahára kiverjék a koalícióból.

A demokrata képviselők és a szociálista *Mezőfi* természetesen perhorreszkálnak minden oly reformot, mely részt üt az általánosság és egyenlőség elvén. Ők tehát mindenestre erős küzdelmet fognak folytatni a plurális rendszer ellen. A parlamentben nem képviselt nemzetközi szociáldemokrata-párt, mely a magyarországi munkásság zömét foglalja magában, már most szervezi a folytatandó küzdelmet a plurális választó jog ellen. Így tehát a parlamentben a néppárt, a nemzetiségiek, a demokrata és a balpárt egy része fog erős harcot vívni *Andrássy* javaslata ellen, míg künn az országban a szociálisták fognak nagymérvű agitációt vívni a plurálisták ellen. Annyi bizonyos, hogy *Andrássy* javaslatának erős rohamot kell majd kiállnia, amíg törvénynyé válik.

A munkaadók.

A szociálistáknak az általános választójog törvénytervezete ellen indított akciójának megvan már a reakciója is. Hasonlóan szervezkednek a munkaadók is az egész országban. A mozgalom előkészületeit az építőiparosok országos szövetsége végzi. Több vidéki városban már egészen meg van csinálva a tálal. A cél az, hogy épen úgy legyenek szervezve a munkaadók, mint a munkások, épen úgy legyenek készülve sztrájk, kizárás és egyéb munkásmozgalmak esetére, ellenállási alapjuk legyen, szóval tökéletes szervezettel rendelkezzenek.

Külföldön, főképp Németországban már rég állanak ilyen szervezetek. Eredményük természetesen igen nagyfontosságú. Lehet, hogy kölcsönös erős szervezkedéssel, ép úgy, mint a háborúra való készülődéssel, megteremtik az ipari békét. Viszont nincs kizárva, hogy épen most következzenek a magyar gazdasági életben a legelkeseredettebb harcok.

A szerb pátriárka-választás.

A *Brankovics György* pátriárka halálával megüresedett szerb egyházi méltóságra e hó végén ejtik meg a választást. A választási kongresszus körül előreláthatólag nagy zavarok lesznek. A királyt tudvalevőleg a kongresszuson királyi biztos képviseli és erre a méltóságra korábban *Batthyány Tivadar* gróf volt jelölve. A radikális szerbek *Batthyányval* a nemzeti küzdelem idején összekötötetésben állottak és a koalíció támogatták. Élükön a varsói püspök, *Zmajanovics Gábor* állott, akinek esélyei voltak a pátriárka méltóságra.

Időközben Budapesten megindultak a bizalmas tanácskozások a kormány tagjai és *Batthyány Tivadar* gróf között, akiről a szerbek azt hitték, hogy okvetlenül ő lesz királyi biztosként kiküldve. Csakhamar azonban kiderült, hogy a kormánynak az egyházi méltóságra nem az a jelöltje, aki a radikális szerbeknek, mert a kormány *Bogdanovics* *Lucián* budai görög-keleti szerb püspököt akarja a pátriárka állásra, akit időközben adminisztrátorrá nevezett ki.

A szerb egyházi kongresszuson a pátriárkát hevenőt képviselő választja, akik közül negyvenegy, tehát a többség, radikális szerb érzelmi és *Bogdanovics* megválasztása ellen van. Ilyenformán valószínű, hogy a kormány jelöltje, a budai püspök meg fog bukni és a radikális szerbek jelöltje, *Zmajanovics* jut diadalra. A radikális szerbek nagyon rossz néven veszik *Bogdanovics* jelölését, valamint azt is, hogy királyi biztosnak nem *Batthyány Tivadar* gróftól küldték ki, hanem *Günther* Anial igazságügyminisztert, aki egy szót sem tud szerbül és a szerb egyházi ügyeket egyáltalában nem ismeri.

Politikai körökben azt beszélnek, hogy a királyi akadályozta meg *Batthyány* kiküldését. *Wekerle* miniszterelnök állítólag előterjesztette a felségnek, hogy királyi biztossá *Batthyányt* nevezze ki, de az uralkodó a leghatározottabban ellene volt és így a miniszterelnök *Günther* kiküldetését hozta javaslatba, amihez a király hozzá is járult.

Megkezdődött az adókiivetés.

Az első meleg nap.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 14.

Az adókiivetés, mely a polgároknak különben is meleg napokat szokott okozni, ma, egyiken az eddigi napok legmelegebbikének, kezdetét vette. A harmadik osztályú kereseti adókat első fokozat megállapító bizottság ma reggel összehívta a *Weitzer János*-utcai polgári fiúiskola első emeletének dísztermében és hozzászólott Arad város polgárainak megadóztatásához.

Kilenc órakor megkezdődött a munka. A polgároknak még élénk emlékezetében van a három esztendővel ezelőtt tartott adókiivetés és alighanem annak fájó emléke, no meg az adóhivatal figyelmeztető intése okozhatta, hogy azok az adózók, akiknek adóját ma állapították meg, csaknem teljes számban jelentek meg a bizottság előtt. Azok pedig, akik megjelenésükben akadályozva voltak, kérvényben fordultak a bizottsághoz, méltányosságot kérve.

A bizottság előadója *Bánhegyesi* *Lajos* pénzügyi titkár, tagjai pedig *Éles* *Ármin*, *Domonkos* *Lajos* és *Blaskovits* *Antal*. Az előadó minden adózóval szemben igen nagy méltányossággal jár el. Azok a jelenetek, melyek három évvel ezelőtt a bizottság előtt lejátszódtak, ma nem ismétlődtek meg. Az adózók most is panaszkodtak, keseregtek a rossz viszonyok, a nehéz megélhetés miatt, de most ezeket a panaszokat figyelembe is vették. *Bánhegyesi* előadó és a bizottság tagjai a kincstár igényeinek szem előtt tartása mellett a lehető legméltányosabban jártak el az egyes adózókkal, gondosan megvizsgálták a polgárok kereseti viszonyait és azokhoz képest állapították meg az adótételek nagyságát. A munka nagyon körülmenyes, gondos és éppen ezért hosszantartó volt.

Az építőiparosok szövetsége ma beadványt intézett a kiivető bizottsághoz a szövetséghez tartozó tagok nevében, akik között kovácsok, asztalosok, építőmesterek, építésszek, lakatosok, ácsok stb. vannak és a beadványban hivatkozva az építőipar parázására, az építési kedv hanyatlására, a munkabérek emelkedésére, kéri a bizottságot, hogy tagjaival szemben a lehető legméltányosabban járjon el.

Az adózók — mint megírtuk — kétszáz-tíz foglalkozási csoportba vannak beosztva, melyek közül ma 12 csoportnak — százhatvanféle fajúak — állapították meg adóját.

Ezek voltak az ablaktisztítók, alkuszok, aranyművesek, asztalosok, ácsok, ásványvízkereskedők, banküzletek, baromfi kereskedők, becsmérlők, bodegások, bognárok és borbélyok.

Az adókiivető bizottság előtt tárgyalás alá kerül folyó hó 15-én, azaz szerdán: Csemegi kereskedők, borkereskedők (ide értve a saját termésű bor-elárúsítókat is), bizományi üzlet, bádigosok, báránnyágók, béltisztítók, bőza, Hmonádé, cuxor és töröktea árusok, borkereskedők, butorkereskedők kereseti adója. 1908. évi július hó 16-án, azaz csütörtökön: Bérkocsisok (egy és kétfogatu), billiárd készítő, család elhelyező, cementlap készítő, cserép és palaföld, cserépkályha készítő adója.

Tömeges baleset

a *Weitzer János*-utcában.

Életveszélyes karamból.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 14.

A vasárnapi szerencsésebb kimeneteli autobusz-karamból utána ma este a *Weitzer János*-utcában súlyos kimeneteli szerencsétlenség történt. Két kocsi összeütközése folytán négyen: két kis gyermek és az ezeket kísérő két család megsérültek és közülük kettőnek sebesülése veszedelmes.

A szerencsétlenség este hat órakor történt, a *Weitzer János* utcának *Batthyány*-utca felé eső végében. Ezen a meglehetősen szűk helyen több utcának forgalma találkozik és ez volt okozója a szerencsétlenségnek, melyet két kocsi összeütközése idézett elő. Hat óra után néhány perccel a *Fábián* utcából a *Kazinczy* utca felé kanyarodott a *Dobiaschi* cégnek egyik kocsija, melyben *Dörner* *Emil*, a cég egyik tagja jött be a gyárhoz. A kocsit *Vancsó* *János* kocsis hajtotta rendes menetsebességgel.

A *Kazinczy*-utca torkolatában szembejött ezzel a kocsival egy kétfogatu hintó. A hintó kocsisa nem tudott hirtelen kitérni a rendesenél szélesebb kocsinak, azsal összeütközött és a karamból következtében a hintónak sárhányója, a kocsinak pedig a rudja tört ketté.

A *Dobiaschi*-féle kocsi rudjának eltörése volt közvetlen okozója a szerencsétlenségnek. A letört rud sértette a lovakat. Ezek megvadultak és sebes vágatással szaladtak a *Weitzer János*-utca felé. *Dörner* *Emil* látva a veszedelmet, az utca közepén kiugrott a kocsiból, kocsisa, *Vancsó*, pedig a lovakat iparkodott megfékezni. Az eltörött rud azonban annyira piszkálta a megvadult állatokat, hogy nem sikerült azokat megállítani. Oy erővel vonsozták magukkal a kocsit, hogy *Vancsót* is lerántották a földre és ezután a gaszáttalanul maradt kocsival felrohantak a gyalogjáróra.

A veszedelem színhelyén ekkor már óriási tömeg verődött össze. A gyalogjárókon különben is sokan jártak, köztük *Petrilla* *Katalin* és *Gyurman* *Teréz* szobaleányok a gondjukra bizott két kis gyerekkel: *Halmos* *János* másfél éves és *Klein* *Miklós* három éves fiúval. Mind a négyen a veszedelem idejében a sarkon levő kerítéssel körülvett *Dobiaschi*-féle üres telek előtt mentek. *Gyurman* *Teréz*, mikor látta, hogy a megvadult lovak éppen arra tartanak, a kis *Klein* fiú felé hajolt, hogy így saját testével védje meg őt a lovaktól. A másik leány karjain tartotta a *Halmos* fiút és igyekezett vele elszaladni.

A lovak azonban épen feljűk tartottak. A megijedt leányok a kerítéshez támaszkodtak, de a balesetet nem kerülhették ki. *Gyurmant* a

kis Klein fiu felé hajolva érték a lovak és karján és hátán sebesítették meg, míg a kis fiu keze fején kapott könnyebb sérülést. A másik leányt, Petriilla Katalint már súlyosabb baleset érte. *A kocsi keresztülment a lábán és fején is súlyos sebet estett.* A karjai közt levő Klein Mihlós fején szenvedett erős sérülést.

A szerencsétlenség után a kocsis néhány jelenlevő segítségével megfékezte a lovakat. Rendőrt hívtak, orvosért, majd a mentőkért telefonáltak. *Posgay Lajos dr. főorvos és Tisch Mór dr. tb. főorvos-csakhamar megjelentek a színhelyen és megvizsgálták a sebesültakat, kik közül Petriilla Katalin állapota a legsúlyosabb.* A kivonult mentők bevitték őt a kórházba, ahol mindjárt kezelés alá vették. Sebei súlyosak, de nagyobb szerencsétlenségtől valószínűleg megmenti a gondos ápolás.

Letartóztatott leánykereskedő.

Neumann Mór gazdagságának forrása.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, július 14.

A fővárosi rendőrség leleplezett és elfogott egy leánykereskedőt, aki a foglalkozásával néhány év alatt nagy vagyont harácsolts össze. Kiderült, hogy a leánykereskedőnek büntársa is volt egy boszniai állami tisztviselő személyében, aki a nyereségben való részesedésért előmozdította a szerencsétlen leányoknak külföldre szállítását.

A letartóztatott leánykereskedőt Neumann Mórnak hívják és már évek óta foglalkozik ezzel az üzlettel és több ízben jött összeállításba a rendőrséggel, de eddig rendkívül ügyesen minden bajból kivágta magát. *Sajó Sándor rendőrtanácsos* azonban már régóta figyelteti a felette gyanús embert, aki most végre rajtaveszett.

Neumann dúsgazdag ember és tekintélyes szerepet játszott kereskedői körökben. Két háromemeletes háza van a fővárosban, azonkívül Szerajevóban is vannak ingatlanai, ő a tulajdonosa az *Utazási Revue* című reklám vállalatnak. Ő évvel ezelőtt még szegény ember volt és nagy vagyonát a leánykereskedésből szerezte.

Ma reggel Neumann a keleti pályaudvarra egy csinos nőt kísért ki, aki a Szabadka felé menő vonatra akart ülni. Neumann egy Szerajevói szülő vasuti jegyet adott át a leánynak, azonkívül ellátta némi pénzzel és egy csomó cigarettával is. A rendőrség kiküldöttel a felszállás pillanatában mindketőjüket előállította és bevitte a kerületi kapitányságra. A rendőrségen megállapították, hogy a leány neve *Bella Karolin*, aki ezelőtt egy női kalapüzletben volt alkalmazva és egy öreg asszony vezette néhány nappal ezelőtt Neumannhoz. A leánykereskedő lakásán nyomokban házkutatást tartottak a egész halom levelet és táviratot találtak nála, amelyekben vidéki nyilvános házak és mulatóhelyek tulajdonosai nők szállítása miatt fordulnak hozzá. Üzleti összeköttetései kiterjedtek az egész Dunántúltra, a délvidekre, sőt Szerajevóra is. Itt különösen élénk volt az üzleti forgalom, mert a bosnyák fővárosban keresztül a Balkánra és Konstantinápolyba vitte a hálózába került leányokat. A kivitelei forgalmat, mint kiderült, úgy biztosította magának, hogy a szerajevói országos kormány egyik tisztviselőjét megvesztegette. Ezt számos lefoglalt levél igazolja.

A rendőrség a leánykereskedőt két havi fogságra és hatszáz korona pénzbüntetésre ítélte, a leányt pedig illetőségi helyére toloncoltatja.

A bankszédelgők.

Oroszországi áldozatok.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, július 14.

A leleplezett bankszédelgés nagy hullámokat ver. A piszkos üzelmek számai még Oroszországba is elnyulnak s a fővárosai zugbankárok áldozatának kihallgatására a nyomozást vezető rendőrtisztviselő már Oroszországba utazott.

Loránt Félix öngyilkossága nem vetett véget a vizsgálatnak, melyet a legszélesebb kereteken belül folytat a rendőrség. A nagy feltűnést keltő ügyben a következő tudósításokat kaptuk:

Loránt Félix, az öngyilkos bankszédelgő holttestét ma boncolják, valószínűleg holnap temetik a temető halottasházából.

Loránt Félix pusztulását a hozzátartozók és ismerősök annak tulajdonítják, hogy Loránt az utóbbi időben a legelőkelőbb pénzügyi körökben megfordult. A gazdag embert mindenütt szívesen látták és már a közel jövőben a fővárosi kaszinóban választmányi tagságot nyert volna. Jelölték is.

Amikor híre ment, hogy a belügyi kormány egyenes utasítására a rendőrség irtóháborút indít Neumannék és cinkestársaik ellen, *Loránt* minden igyekezete oda irányult, hogy csak az ő neve ne kerüljön forgalomba. Az újságírókat megvesztegetni, megfélemlíteni próbálták, amikor ez sem sikerült, megrágalmaztak egyeseket, hogy hallgatásra kényszerítsék. Ez sem sikerült. Loránt Félix neve forgalomba került és ezzel a lipótvárosi kaszinótagságnak befellegzett. Már ez is nagyon bántotta Loránt Félixet, de leginkább a letartóztatás előli félelem kergette a halálba.

Szombaton megkérdezte ügyvédjétől, mit gondol, milyen következményei lehetnek a feljelentéseknek.

— A bíróság ebben az ügyben, nézetem szerint, semmi szin alatt nem ítélheti el a vádlottakat, de nincsen kizárva, hogy a rendőrség erőszakosan jár el és a terhelteket letartóztatja. De ebből nagyobb baj nem lesz, egy-két napra csuknak le, az ügyesség azonban szabadlábra fog helyezni.

Lorántot ez annyira megnyugtatta, hogy hazament és a gárcsap alá feküdt.

Mit mond a főkapitány.

A főkapitány ma egy magánbeszélgetés alkalmával azt mondta, hogy *Vaisz Sándor dr.* egyik megbízottja nála járt és a feljelentettek nevében moratóriumot kért, még pedig három hónapra. Megígérte, hogy ezalatt az idő alatt az összes ügyeket rendezik és liquidálnak, az üzleiteket megszüntetik, stb. Ez azonban nem szombaton történt, hanem vasárnap délelőtt, amikor Loránt Félix már elkövette az öngyilkosságot. A főkapitány válasza elutasító volt, azért is, mert könyörtelenül végig kell vezetni a vizsgálatot, azért is, mert a terheltek hivatalból üldözendő cselekményt követtek el.

Kifosztottak egy orosz herceget.

Stradborn Vilmos orosz konzul (Szentkirályi-utca 36.), tegnap följelentést tett Loránt Félix és társai ellen, hogy egy orosz herceget, akinek nevét a rendőrség titkolja, kifosztottak. A herceget egy millió rubel erejéig károsították meg a már ismert módon.

Sándor László rendőrkapitány ma Bécsben tartózkodik, hogy az ottani banda és néhány budapesti cég intézőjét *Schornstein, Richárd* letartóztatását kieszakörölje.

Miután Sándor Bécsben végzett, nem jön vissza Budapestre, hanem Szt. Pétervárra utazik, hogy az orosz herceget kihallgassa. Csak ha ezzel végzett, jön vissza Budapestre és bonnyoltja le végleg az ügyet, amelynek vezetését addig *Egry P. Pál* rendőrkapitányra bízta. *Egry* működése azonban csak arra szorítkozik, hogy az újabb panaszokat felvegye, a panaszosokat kihallgassa.

A terheltek most azon dolgoznak, hogy a feljelentést visszavonassák. Ez eddig már több ízben sikerült is. A rendőrség azonban a visszavont esetekben is hivatalból folytatja a vizsgálatot.

A német főkonzul közönete.

Schönburg-Waldenburg herceg budapesti német főkonzul ma megjelent az igazságügy-minisztériumban, hogy köszönetet mondjon a magyar hatóságok tetterős fellépéséért, amelylyel a német ügyfeleket megkárosító zugbankárokat megrendszabályozták.

Miért lett öngyilkos Loránt?

Egy másik forrás a következőképp mondja el Loránt halálának előzményeit:

Lorántra, közvetlen tragikus halála előtt nagy kitüntetés várt. A Lipótvárosi Kaszinó választmányi tagjainak kandidáltak és meg is választották volna, ha közbe nem jön ez a kis incidens.

Halála előtt néhány órával megkérdezte ügyvédjét, lehet-e neki valamilyen bántódása.

— Nem lehet, — válaszolta az ügyvéd, — mert azt, amit önök tettek, a magyar büntető törvénykönyv nem bünteti. *Mindamellett lehetséges, hogy a rendőrség le fogja őt tartóztatni, de letartóztatása legfőjebb három napig tarthat, mert az ügyesség föltétlenül szabadlábra helyezi őt.*

Hát Loránt még ezt a három napot sem akarta elszemvedni, inkább választotta a halált.

Egy ügyvéd nyilatkozata.

Egy ügyvéd, aki már régóta képviselt ilyen zugbankároktól megkoppasztott feleket, a következőket mondta:

— A német lapok úgy tüntetik föl a zugbankárokat, mint magyarokat, manipulációkat pedig mintha azok magyar specialitás lennének. A zugbankárok közül egyetlenegy sem magyar. Az „üzlet”-ük pedig soha addig, míg csak ide nem telepedtek, ezen a földön ismeretes nem volt.

Bécsiek ezek az emberek és Bécsben kezdték meg üzleti tevékenységüket. Amit a lapok írnak *Weil Loránt Félix*ről, hogy előkelő bankoknál kezdte a pályáját, az egyszerűen nem igaz. *Weil Félix, Schornstein Richárd, Riedling Emil, Weisz Emil, Bauer László, Singer Sasa és Levit Artur* megannyian 1894-ben *Bettelheim A.* cégnél voltak alkalmazva, akinek hírhedt bankháza Bécsben, az első kerületben, *Hi fersthor-Gasse 11.* szám alatt volt.

Egy ízben följelentés érkezett *Bettelheim* ellen, akit nem igen szórmentén vettek a bátóságok. *Bettelheim* a togház elől *kiszökött rengeteg csalással szerzett vagyonával Amerikába.*

Szökése után az üzletét *Riedling Emil* folytatta, aki régi kollégáit megtartotta és végig üzte tovább is a megbízókra nézve oly veszedelmes játékot. Borliték alatt küldte el azokat a lapokat, amelyeknek a címe a megtevesztésig hasonlított tekintélyes pénzügyi újságok címeihez. A lapok mellé egy ívet csatolt, amelynek kitöltetlen rovatalba kérte beírni az áldozat papírosait. Ezzel tiszta képet nyert az áldozat vagyoni állapotáról és tudta, hogy miként kell manőverezni ellene.

Hétévi feygház.

Azonban csak egy esztendőig érezhette jól magát Riedling Emil. 1895-ben az a szerencsétlenség érte, hogy *Lemesan* osztrák főbíróvánszék elnöknek a hűgát csapta be. A rendőrség akkor letartóztatta a csaló bankárt, az esküdtzék pedig hét évi feygházbüntetést mért a fejére.

Es az ítélet nagy meglepetés volt a kollégákra nézve. Azonnal szedték a sátorfákat és jöttek egyenesen Magyarországra. Itt meghonosították ezt az ugynevezett „üzletágot“, amit soha nem ismert ez az ország.

Weil-Loránt Félix.

Az első ijedtség után, Riedling nem töltötte ki büntetésének egy negyed részét sem, Weil Emil és Schornstein Rikárd visszamentek Bécsbe. Oratosságból Weil ittmaradt.

Itt dolgozott kezdetben nagy óvatossággal Weil-Loránt Félix, aki egyébként a legtehetőlenebb és legkevésbé vakmerő volt a társai között. Hogy vagyona volt, azt különösen takarékoságának köszönhette és annak a fagyos elnizmusnak, amely főjellembonását képezte. Míg a többiek a legelőkelőbb fürdőhelyeket látogatták és fejedelmi passziókat hajszoltak, addig Weil egyszerű polgári életet élt és szerette a családját.

Stefánia főhercegnő pereit.**Az udvari titkár titkai.**

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, július 14.

A Lónyay grófi pár anyagi zavarairól és alkalmazottaikkal való méltatlan eljárásáról most újabb részletek érkeznek. A „Nap“ jól informált helyről közli tudósításait, amelyek a főúri világban kínos feltűnést okoztak. Az udvarhoz közelálló köröknek állandó beszéd tárgya a grófi pár eme viselt dolgai, amelyeknek annál fontosabb jelentőséget tulajdonítanak, mert a hírlapi közleményekre mindeddig egy sor cáfolat sem érkezett.

Lónyayéknak még egy másik alkalmazottjuk is volt, akivel hasonló módon bántak el, mint Zeppelin gróffal. Azt *Lemacher* Dezsőnek hívják, aki a grófi udvartartásban titkár gyanánt volt alkalmazva. Azelőtt pedig főhadnagy volt a közös hadseregben. *Lemacher* a múlt év elején lépett a Lónyay pár szolgálatába. A szerződés közöttük szóbeli volt és amikor a titkár a felmondási idő megszabását kérte, Lónyay Elemér gróf azzal nyugtatta meg, hogy szükségtelen ennek megállapítása, ő itt maradhat szolgálatban élete végéig.

A gróf azonban a múlt év végén minden ok nélkül felmondott neki és a jószágkormányzó útján értesítette, hogy haladéktalanul távozzék helyéről. Az udvari titkár a figyelmeztetés ellenére tovább is Orosvárott maradt és ott teljesített szolgálatot. Ez évben, husvét táján, amikor már sűgössé vált az alkalmazottaknak minden végkielégítés és fizetés nélkül való eltávolítása a Lónyayék látták, hogy a titkár a jószágkormányzó felszólítására sem hagyja ott állását, *Fejérpataky* Kálmán dr. fővárosi ügyvédjük útján levélben távozásra szólították fel *Lemachert*. Ez most egy pozsonyi ügyvédhez fordult, aki tudára adta a grófi pár jogi képviselőjének, hogy a titkár egy évi felmondást követel.

Időközben a jószágkormányzó újból felszólította *Lemachert*, hogy hagyja el állását, ez azonban kijelentette, hogy annál kevésbé mehet, mert neje áldott állapotban van. Az erő-

szakos jószágkormányzó ekkor szolgálátat küldött a titkár lakásába, hogy őt családjával együtt kiakoltassák, a titkár azonban feygházzal támadt a szolgálak ellen, akik végül kénytelenek voltak visszavonulni. Néhány nap múlva *Lemacher* önként távozott a kastélyból, egyúttal azonban ügyvédje útján 5 is pert indított a Lónyay-pár ellen kétezeröt száz korona végkielégítés erejéig.

A pert tárgyalás előtt egyezséggel szüntették meg, Lónyayék a titkár követelését teljes összegben kifizették, de ugyanakkor nyilatkozatot vettek tőle, amelyben a titkár katonatiszti becsületszávjára kijelenti, hogy a grófi pár udvarában történeteket mindhalálig titokban tartja, arról soha és semmi körülmények között sem fog szólni senkinek és sajnálatát fejezi ki, hogy per útjára terelte a dolgot.

Zeppelin gróf felszállása.**A léghajós ut első napja.**

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, július 14.

Az egész világ feszült érdeklődéssel lesi a merész tudósnak, Zeppelin grófnak kísérleteit. A levegő meghódítására irányuló törekvései, mint a Friedrichshafenből érkezett jelentések mondják, sikerrel kecsegtetnek.

Tudósításunk a következő:

Friedrichshafenből jelentik: Zeppelin gróf felszállására az idő nagyon kedvezőnek mutatkozik. Az érdeklődés az ut iránt óriási. A léghajó útjában Bixelt, Strassburgot, Mainzot és Metzot fogja érinteni. Hogy a programot pontosan és ezen sorrendben meg tudják tartani, az a körülményektől, különösen az éjjeli időjárástól függ. Visszajövet tervbe van véve Stuttgart érintése. Zeppelin fentartotta magának, hogy az időjárásnak és egyéb körülményeknek megfelelően útja irányát megváltoztathassa. Így Metz és Mainz városoknak a programba való bevonása azon feltevésben történt, hogy ha a körülmények olyanok lesznek, amelyek e városok érintését lehetővé teszik, különösen pedig, ha felhőtlen, tiszta lesz az égbozozat éjjel.

A léghajó útjában egész sereg automobil kíséri. Valószínű, hogy a német trónörökös is odaérkezik, hogy a felszállásnál jelen legyen. Ha az utazás a terv szerint megy végbe, akkor a léghajó este hét óráko: Strassburgban lesz. Valószínűnek tartják, hogy a léghajó Friedrichshafenbe való visszaérkezése után nem fog azonnal leszállani, hanem ha lehet, a megállapított huszonnégy órán túl folytatni fogja az útját.

Zeppelin gróf tegnap este barátai lakomára hívta meg azokat, akik az utazásban részt vesznek. Ezek száma összesen tizenhat. A vacsoránál a gróf igen jókedvű volt és feltétlen bizalommal tekint útja elé.

A léggömb felszerelésén lázasan dolgoznak. A felszállás délután öt órára van kitűzve.

Újabb távirat jelenti: A gömb már félig fel van puffadva. A korábban berakták az elektromos és az ivóvizet. A léghajó kísérésére újabb automobilisták jelentkeztek, akikkel így a kísérő autók száma ötvenre emelkedett.

Friedrichshafenből táviratozók: Zeppelin délután félkettőkor szállott fel. Léghajója három óra felé Stein városnál jelent meg, onnan Konstanz felé ment, ahol visszafordult és négy óráko Friedrichshafen felett újból megjelent.

Onnan azután körben újra eltávozott. Az eddigi ut sikerültnek mondható.

A legutolsó Friedrichshafeni távirat jelenti: Délután négy óra után Zeppelin újból visszatért léghajójával Friedrichshafenbe és miután az egyik hűsítő apparátuson egy defektus állott elő, kénytelen volt leszállani. A leszállás teljesen sikerült, ép úgy, mint az egész exkurzió. Zeppelin holnap újból felszáll és folytatja útját.

Felhő Rózi Bécsbe megy.**Német színésznő lesz belőle.**

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 14.

Az utóbbi időben igen sok tarka hír keringett arról, hogy *Felhő Rózi* asszony, a szegedi színház primadonnája, az aradi közönség egykori kedveltje, férjhez megy, visszavonul a színpadtól, eladja automobilját és már az őszkor megvált a szegedi színtársulat kötelekéből. Gyik szegedi lap munkatársa fölkereste a művésznőt, hogy a szállingó híresztelésekkel szemben megtudja a primadonnai valóságot.

— Mindenek előtt — kezdte a kérdezősködést — igaz-e az, hogy férjhez megy?

— No, hát férjhez megyek!

Ez is válasz.

— Igaz-e, hogy eladja az automobilját?

— No, hát eladom!

A mama azonban közbevetette:

— Ha jó, nagyon jó vevő akad, akkor eladjuk!

— Igaz-e, hogy megvált a szegedi színházról?

— Ha azt mondom, hogy megyek, megint nem hiszik el, pedig megyek.

— Megy?

— De mennyire! *Bécsbe szerződöm! német színésznő leszek.*

— Ne mondja!

— De mondom! Holnap, kedden reggel Marienbadba utazom, ahol augusztus huszadikáig nyaralni fogok. Ezalatt betanulok néhány német operettet, első sorban a „*Walsertraum*“ (Varázskeringő) „*Franci*“-ját és ebben a szerepben mutatkozok be a marienbadi színházban. Karczag Vilmos, az ismert bécsi színikazgató ettől a föllépéstől tette függővé a szerződésemet és így elképzelheti, hogy mily nagy ambícióval készülök erre a debütre. Karczag igazgató egyébként lefordította nekem a „*Leányka*“, a „*Gül Baba*“ és a „*Casanova*“ című magyar operetteket és ezekben is lépnek föl bécsi színházban.

— Másféle tervei nincsenek?

— Hiszem, hogy ez a szerződés nyélbe ütődik, de természetesen, hogy nem vágom el magam alatt a fát és egyelőre még nem is értesítettem Makó Lajost. Ugyanis úgy határoztam, hogy a „*Tatárjárás*“ című operettnél okvetlenül eljátszom még a reám osztott szerepet és csak azután megyek végleg Bécsbe, ahol Gernsbachernél, a hírneves ének-mesternőnél énekleckéket veszek. Az utóbbi időben a hangom megerősödött és az is egyik tervem, hogy Bécsben vig operákkal próbálkozom.

— És miért akar okvetlenül eltávozni Szegedről?

— Erre kérdéssel felelek: Miért akar a madár repülni?

Amikor az újságíró már elbucszott, a művésznő elébe állott:

— A férjhezmenésem cáfolatáról ne írjon kategorikusan, mert, kérem, nincs kizárva, hogy férjhez megyek és ebben az esetben Szegeden maradok. Ezért tehát egy kis óvatosságot kérek...

Az Eulenburg-pör.

A herceg állapota válságos.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, július 14.

Eulenburg herceg egészsége annyira megromlott, hogy a végtárgyalás folytatása kérdésessé vált. Ha a beteg négy napon belül nem erősödik meg annyira, hogy a kórházból a tárgyaló terembe lesz vihető, akkor abban marad a tárgyalás és az egész eljárást előlről kell kezdeni.

Ma a következő híreket kaptuk:

Berlinből jelentik: Ma reggel híre terjedt, hogy Eulenburg herceg súlyosan megbetegedett és állapotát a Charité orvosai aggasztónak mondják. Délelőtt tizenegy órákor megjelent a törvényszék épületében Hoffmann egészségügyi tanácsos, törvényszéki orvos és tudatta az elnökkel, hogy Eulenburg herceget megvizsgálta és a Charité orvosaival együtt abban a véleményben van, hogy a herceg állapota felette súlyos, minden pillanatban válságos fordulat állhat be. Tegnap még el lehetett szállítani a tárgyalásra, ma azonban erről szó sem lehet.

A bíróság nyomban összeült és úgy határozott, hogy ki fog szállni a Charité kórházba és ott folytatja a tárgyalást a herceg betegágya mellett. Ha pedig időközben a vádolt állapota súlyosbodik, akkor napokon át formális tárgyalásokkal fogják az időt kihuzni, míg a herceg ismét megjelenhetik a bíróság előtt, nehogy a német büntető perrendtartás értelmében újból kelljen kezdeni a tárgyalást.

Egy későbbi távirat jelenti:

A bíróság déltájban automobilba ült és a tárgyalásban résztvevő összes tanúkkal és esküdtekkel a Charité kórházba ment, ahol a minisztérium telefoni beleegyezésével az egyik nagy tanácskozótermet gyorsan berendezték tárgyalási teremnek. Ez azonban szűkösek mutatkozott úgy, hogy a tanúknak a folyosón kellett állni. A bíróság még egyszer felszólította az orvosokat, hogy referáljanak a herceg állapotáról. Az orvosok újabb vizsgálat után kijelentették, hogy a betegnek 38 fokos láza van, influenzában szenved, amelyek valószínűleg a lábán alkalmazott hideg kötések következtében állottak be. Azonkívül a lábán a daganat annyira nőtt, hogy a beteg nemcsak, hogy nem vihető át máshova, de ágyából sem kelhet fel. Minden transzportálás életveszélylyel jár a herceg állapotára. Erre a bíróság azt kérdezte, hogy nem volna-e lehetséges, hogy a bíróság legalább öt percre a beteg szobájában tárgyaljon. Az orvosok azonban kijelentették, hogy a szobába állg 3—4 ember fér be.

Ha négy nap alatt a herceget nem lehetne kihallgatni, úgy a pört el kell napolni és egészen újból kezdeni. A bíróság elhatározta, hogy holnap újból a kórházban tart tárgyalást és talán lehetséges lesz, hogy a szobájából egy nagyobb szomszéd szobába vigyék a beteget. Mielőtt a bíróság a mai napon befejezte különös tanácskozását, Hoffmann orvosi-tanácsos a bíróság elé lépett és kijelentette, hogy tekintettel azokra a támadásokra, amelyek-

kel több lap az orvosokat a herceggel való túl-előzékeny bánásmód miatt illetve, az orvosok elhatározták, hogy a herceg beteg lábát lefényképeztetik és a fényképet a bíróság elé terjesztik.

A ravasz pincérfiu.

Egy jövődöbeli milliomos első üzletei.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 14.

Az aradi pályaudvar vendéglőjében, a sok siető söröző közt nyugodtan áll a ravasz pincérfiu. Fél szemével a pincérre sandít, a másikkal a vendégeket mustrálja. Azt nézi: jövődö szálodájához hogyan lehetne megkeresni néhány hatost. Ekkor érkezik a nászutas pár, az egymáshoz tapadó, egy másba elmerült ifju házaspár, aki délelőtt dadogta el az ugynevezett „boldogító igent.”

— Egy anxiót kellene írni a mamának — proponálja a fiatal mehecske és az ifju férj oly hévvel rendelkezik, mint rendelkezett Napoleon például Wagramnál:

— Kölyök, anxiókártyát . . .

— Gnia, ké . . . ássan — fuvolózza a ravasz pincérfiu és a vendégek elé helyez egy tányér látképes levelezőlapot.

Az újdonsült asszonyka hamarosan kiválaszt egy kartonlapot, amelyre nem lehet írni és ceruzával üdvözlözi a mamát. A fiatal férj elragadtatással nézi a karcos fehér nyakat, azután megszólal:

— Kölyök, bélyeget . . .

Es a ravasz pincérfiu hozza a bélyeget.

— Mi ez? — kérdi gyanakvóan a férj, amikor a ravasz pincérfiu kezében meglátja a stemplit.

— Bélyeg — feleli a jövő embere.

— Ez a piszkos, rongyos, gyűrött papiros, mi ez? — mérgelődik a férj.

— Bélyeg.

— Ez a ragadós, tapadós, szintelen, kirojtozott piszok, mi ez?

— Bélyeg

— Ez a hasznavehetetlen felzni, ez a . . .

— Ne tessék fáradni . . . bélyeg. Le kell nyalni, rá kell tenni az anxiára és rá kell ütni, mintha az ember azt mondaná: mégis nekem volt igazam . . . sum trutz nekem volt igazam . . .

— És akkor a posta viszi?

— Viszi, bizonyisten viszi!

— No hát, el innen ezzel a ronggyal, el innen ezzel a szemtelenséggel . . .

— Le kell nyalni, rá kell tenni az anxiára — mondja szomorúan a fiu.

— Takarodj, takarodj, ha mondom . . .

— Előbb lenyalom, előbb rápofozom erre a kis kártyára, hogy ez a kis kártya meheszen.

Nem használ tiltakozás, a ravasz pincérfiu elkapja a kártyát, a nyelven végigrántja a bélyeget és rányomja az anxiára.

— Tetszik látni? — mondja és a bélyeg lehull a lapról.

— Most aztán takarodj . . .

— Nem lehet, kérem, ezt most rá kell nyomni . . .

— Add ide azt a kártyát . . .

A ravasz pincérfiu habozik. Jobb kezének hüvelykujja és mutatóujja közt tartja a képes levelezőlapot, épen ott, ahol a bélyeg tapad. A sőtés mögül négy villogó szem figyel a fejleményeket, melyek most érkeznek el a bonyodalom tetéjéhez. A ravasz pincérfiu elereszti a kártyát: a bélyeg csakugyan tapad. A vendég kifizet egy hatost és ránéz a ravasz pincérfiura. A pincérfiu hálásan vissza pillant és alázatosan ajánkozik:

— Majd fölodom, nagyságos ur.

A kártya a kölyökre bízatik, a nászutasok távoznak, a vonat fátyul és a sőtés mögött négy

villogó szem figyel, a ravasz pincérfiu, hogy nyalja le a bélyeget a kártyáról, amelyet a mama sobasemlog megkapni, avagy csak „strafporto” árán.

A fiatal pár még az első órházat sem érte el, a vendéglőben már újra fölhangzik:

— Ez a piszkos, rongyos, gyűrött papiros, mi ez?

— Bélyeg . . .

— Ez a ragadós, tapadós, szintelen, kirojtozott piszok, mi ez?

— Bélyeg . . . Le kell nyalni, rá kell pofozni . . .

— És a ravasz pincérfiu tovább gyűjti a tőkét egy nagy szállodához.

Megvert csábitó.

Botrány a Kossuth Lajos utcában.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, július 14.

Nagy botrány játszódott le ma délelőtt a Kossuth Lajos utcában, amelynek kényes családi ügy az előzménye és amelynek részleteiről a következőket jelenti fővárosi tudósítónk:

Néhány héttel ezelőtt egy előkelő uri család leánya, K. F. Ibolyka elünt szüleinek lakásáról. Kétvégbeesett hosszátartozói a rendőrséghez fordultak, amely kiderítette, hogy a szép, tizenhét éves leány Figdor György fiatal magánzó lakásán tartózkodik. Megkísérelték, hogy hazahozzák, de az ifju pár tudni sem akart róla. A kellemetlen híre a leány bátyja, hasasietett Párisból s fölkereste Figdort, aki ma délelőttre találkoztát adott neki az Eskü-téren levő Belvárosi Kávéházban. Ide eljött K. F. J., a leány atyja is, akinek megpillantásakor Figdor, aki a leánynyal volt, felkelt a helyéből:

— A kávéházban nem tárgyalok! — mondta.

A társaság erre kiment az utcára. Itt az atya karon akarta fogni a leányt. Figdor ez ellen tiltakozott:

— Ibolyka az én nőm! — mondta. — Velem kell jönnie karonfogva.

Az atya, aki folyton könnyes szemmel beszélt a leánynyal, itt sírva fakadt:

— Az isten áldjon meg benneteket! — mondta. — Jöjjön hozzám s kérje meg annak módja szerint a leányt. De ilyen botrányt csak nem lehet folytatni!

Figdor erre gunyosan nevetett s valami megjegyzést tett, amire az apa egészen kijött a sodrából, előbb kétszer felpofozta az ifju gavallért, azután a botrányval akkora ütött a fejére, hogy es összeesett. Az ájult ember lejsabét a mentők köztették be. Csontig ható ütést kapott a homlokán.

A verekedésre óriási csődület támadt a Kossuth Lajos utcában s a sarkon álló rendőr kocsin bevitte a botrány valamennyi szereplőjét a IV. kerületi kapitányságra, ahol Pakáry dr. kapitány hallgatta ki őket. A kihallgatásnál sajos jelenetek folytak le. Figdor, akinek nacionalitását fel akarta venni a kapitány, azt mondta, hogy újságíró. Harkány Rezső, az Iparfejlesztés szerkesztője, aki szintén jelen volt a kihallgatásnál, itt kösbavágot:

— Ez hazugság! — mondta. Tessék valamivel igazolni azt, hogy újságíró.

Figdor, aki csakugyan soha nem volt újságíró, ezt természetesen nem bírta megtenni. Az apa keservesen panaszkodott a kapitánynak:

— A leánynomnak százszor korena hozomány van, — beszélt. Arra pályáztott ez a szemirekelő. Három év óta bolondította a leánymat, akit kénytelenek voltunk elzárni előle. Most valahogy hozzájutott s elszöktette.

A leány azonban a kapitány előtt is kijelentette, hogy nem megy hasa az apjához.

— Mit csinálnék most már otthon? — mondta. Én Gyuri mellett maradok.

Erre az apa véget vetett a kínos jeleneteknek.

— Most már — mondta — nem reflektálok arra, hogy leányom velem jöjjön. Lemondok róla egyszer s mindenkorra.

Ezzel fiával távozott, a leány pedig a beköött férfi figdorról ment el. Az utcai botrány miatt a rendőrség megindította az eljárást.

Wekerle Sándor

és

Szterényi József Aradon.

A petrozsényi szénbányák megtekintése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, július 14.

Holnap délben a Budapestről reggel fél nyolc órakor induló gyorsvonat Aradra hozza Wekerle Sándor miniszterelnököt és Szterényi József kereskedelmi államtitkárt. A két államférfiu utazásának nem Arad ugyan a végcélja és Aradvárosában csak a pályaudvaron töltenek mindössze egy negyed órát, de utazásuk szorosán összefügg azokkal a nagyarányú államvasuti munkálatokkal, melyek az aradi üzletvezetőség területén részben már folyamatban vannak s részben a közeljövőben kerülnek kivitelre.

Ma délelőtt sürgönyileg kapott hírt Sztankovics Miklós üzletvezető arról, hogy a miniszterelnök és a kereskedelmi államtitkár holnap délben Aradon lesznek s itten Sztankovics üzletvezetővel egyetemben tovább utaznak a petrozsényi szénbányák megtekintésére.

Mikor a törvényhozás a tavasszal az 1908. évi XXIX., a vasuti beruházásokról szóló törvényt tárgyalta, Szterényi államtitkár nagyszabású beszédet mondott a kért kétszázmillió berubázási hitel megindokolására. Beszédében hangsúlyozottan mutatott rá az aradi üzletvezetőség területén tervbe vett munkálatokra, melyeknek végösszege *nyolcvan millió koronában van megállapítva*. Ezt a nagy összeget azért fordítja a kereskedelmi kormány az aradi üzletvezetőség alá tartozó vasutvonal kiépítésére, mert épen itt vannak azok a szénbányák, melyeknek az iparfejlesztési akcióban nagy szerepet szántak.

A legutóbbi évek szénhiányát és széndrágulását az iparvállalatok sinylették meg. Ezen azzal segít a kormány, hogy az államvasutak szénszükségletét a saját bányáiban termelt szénnel fedezi, továbbá a szénszállítást a vasutvonalak kiépítése által gyorsabbá és biztosabbá teszi.

A petrozsényi bányák már az állam tulajdonában vannak s azok bővítése el van határozva. Wekerle miniszterelnök személyesen akar meggyőződni arról, vajjon mekkora a bánya hozama és milyen mérvű változások szükségesek annak fokozására.

Szterényi József államtitkár utjának célja a *váraliahátszeg—petrozsényi vonal második vágányának kiépítése*.

A második vágány építése ezen a vonalon élüt a sablonos építkezési módtól.

Az új vágány nem párhuzamosan fog haladni a régivel, hanem egészen új és különálló trászon fektetik le s az új vonal megfogja kerülni a Banica hegységet, 1911-ben adják át a forgalomnak. Legsürgősebb ezen vonalnak a kiépítése, mert a vonalon fennálló emelkedési nehézségek miatt csak az ugynevezett „kis szerelvényekkel” lehetett eddig közlekedni. A szénszállítás lebonyolítását tudniillik azt tette nehezzé, hogy nem tudtak ötven—hatvan teherkocsiból összeállított trént megindítani. A sűrű vonatközlekedések mellett a hosszú kocsisor, amely egyszerre nagy tömegeket lenne képes szállítani, ezen a vonalon nem volt beállítható s így a szállítás megosztott vontató erő és kettős, sokszor hármas kíséző személyzettel volt csak lebonyolítható.

Sztankovics üzletvezető, aki szabadságidejét Ruttkán tölti el, a sürgöny vétele után megszakította nyaralását s Aradra utazott, hogy holnap délben az előkelő vendégeket a pályaudvaron fogadhassa.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Az aranykakas. Éventént egyszer a nyári szezonban fel szokták eleveníteni a sovány humoru német bohózatot, Az aranykakast. Ennek a vérszegény darabnak mai előadásán szinte elveszték a darab fogyatékoságait és úgy mulattunk, mintha a legsikerültebb francia terméket élveztük volna. A siker titka Vendrey és Tapolczay exelláló művésze. A két vendégművész pompás humora, tékéletes művészi játékra nagyszerű darabbá avatták a gyenge darabot és a közönség állandó kacagása kísérte nagyszerű játékukat. Vendrey Daxelmajerja a legtökéletesebb epissburger alak, akinek minden szava, mozdulata dolgot ad a nevető idegeknek. Csárdás tánc után homéri kacagásban tört ki a közönség. Tapolczay Müller Ottóját már ismeri az aradi publikum, igazl gyönyörűséget szerzett. Kállay Jolán jó kedvvel adta a fogadónét, jó volt Leövey, Harmath Józsa, Körössy Juci és Dolly. H. G.

* Nagy kabaré a színházban. Az idei nyári szezon legkiválóbb művészi eseménye az a nagy művészi kabaré lesz, melyet Tapolczay Dezső, a Víg-színház kiváló művészeinek kezdeményezésére rendeznek hétfőn este a színházban. A pajkos diákok előadása után sajnó kerül a Varázskeringő paródiája, a Blamáskeringő, melynek második felvonása egy kabaréban játszik. Ezt a kabarét Tapolczay kiváló izléssel, magas művészi nivón tartva állította össze. Vendrey, Tapolczay és Sarkadi, a Víg-színház kitűnő művészei válogatott kabaré-számokkal fogják szórakoztatni a közönséget. Vendrey és Sarkadi a humort, Tapolczay a komoly elemet képviselik. Tapolczayt tehát új oldaláról ismeri meg a közönség, ami magában véve művészi érdekesség számba megy. A kitűnő triumviratus kabaré szereplőire él a legnagyobb érdeklődéssel nézünk.

* Tapolczay Dezső vendégfellépése. Holnap a színházban a Nap és hold operett helyett a *Nincs e valami elvámolni valója?* című szenzációs sikerű bohózat kerül sajnó, a főszerepben Tapolczay Dezsővel, a színház kiváló vendégével. Tapolczaynak ebben a szerepében olyan fenomenális sikere volt e hó elején, hogy a színház vezetősége szükségesnek látta a bohózatnak újabb színrehozatalát. A többi szerepet Novák Rón, Benkőné, H. Harmath Józsa, H. Körössy Juci, Várnay, Daffy, Leövey és Berbély játsszák.

* Sarkadi Aladár Aradon. Az aradi közönségnek régi kedvence, Sarkadi Aladár, aki Aradról került fel a Víg-színházhoz, e héten három estén át vendégszerepel a színházban. Első fellépése esütörtökön lesz a *Drótostót* című operettben, amelyben Günther bádigos szerepét, egyik legkiválóbb alakítását játssza. Sarkadi ma délután érkezett Aradra és holnap már részt vesz a próbákban.

* Szétfoszlott remények. Negyhatású életkép címe ez, mely klasszikus szépségű kivitelével meglepi az Uránia színház közönségét. Fájdalmas érzéseket vált ki a nézőből ez a kép, mely egy ritka nemes szívű ifju megható osalódását tárja elénk. Mint kis fiu ismerkedik meg egy becsületes munkás család gyermeke a leánnyal, akit világra induló apja barátai gondozására biz. A gyermeknek boldog gondatlanságban éltek át gyermekévelket, majd tizenkét évvel később, mint felszedült fiatalok szeretik egymást. Ekkor megérkezik a lány apja, aki milliókat gyűjtött magának. A leányt magával viszi. Az ifju gyötrelmes napok után kis holmiját magához véve, megrázó bucsút vesz öreg szülőitől és megy szerelme után. A leány egészen más légkörben él most, mint azelőtt. Pazar jólét veszi körül, mulatság az élete, udvariok versengnek kezéért és mikor a hosszú útról megérkezett paraszt fiut bevezeti az inas a szalonba, a leány új ideál karján távozik. A viszontlátás csak a fiúnak okoz örömet, a leány régi érzéseiből nem maradt meg semmi. Erőteltet örömmel fogadja a szerelmes fiut, akit, mikor az szereiméről beszél neki, kikacag és elutasít magától. Halálra sebzett szívvel megy el a fiu és minden reményét romba dönti látva, aoba a tóba öli magát, melyből mint kis gyermek a leányt kimentette. Híragadó szép kivitelű kép meséje ez, mely a legblaisztább nézőre is nagy hatást gyakorol.

Stefánia, mint alperes.

★

Rideg hangú keresetek érkeznek a magyar bíróságokhoz amelyekben Lónyay Elemér gróf szerepel, mint elsőrendű és neje, Stefánia főhercegnő, mint másodrangú alperesek. Késza mende-mondák már régóta forogtak közszájon arról, hogy az előkelő házaspár anyagi helyzete nem a legróssásabb. Stefánia főhercegnő és Lónyay gróf már régóta egyre fokozódó nehézségek közt tudták elteremtteni azt az összeget, ami fejedelmi háztartásukhoz szükséges volt. Ez a szomorú tény jó darabig megmaradt az oroszvári dolgozó szoba titkának, a rosszindulatú keresetlevelek azonban szelvétték a világba a titok hírét. Ma már mindenki tudja, hogy nehéz, sőtét gond ütött tanyát az oroszvári kastélyban s hogy ez elől a gond elől hiába keres menekvést az előkelő házaspár, mert az kegyetlen szívóssággal nyomon követi Európátjáró bolyongásukban.

S ez a szomorú szenzáció mély benyomást kelt mindannyiunkban, akik azt hittük, hogy csak a napi élet gyilkos nehézségeivel nehéz harcot vívó szürke, polgári rendnek szokott osztályrésze lenni az elajta gond. A pénz, ez a fantasztikus erejű démon ime felbűk kerekedik olyanoknak is, akiktől közönséges polgári aggyal azt szokás hinni, hogy mindig napsugaras, vidám mezőkön járnak, ambróziát esznek és nektárt isszák. Itt van előttünk egy szomorú, szőke fejedelmi asszony, aki megriadt szemekkel látja az ellenséges számok egymásra tomnyozását. Valószínű, hogy az ő szemel előtt is fenyegető táncot járnak ezek a számsorok, amelyek vigasztalan őszinteséggel tárják föl előtte a kikerülhetetlen anyagi yomlást.

Abban a légkörben, amelyben ez a szőke hercegasszony fölnevekedett, a szokottnál

számszor tragikusabb az ilyen szomorú állapot. Ez a fejedelmi nő valamikor két ország trónjához vezető lépcső legfelső során állott, ahol milliók legalázatosabb tisztelete környezte. Ebből a magasságból taszította le egy olyan rémes katasztrófa, amelyik még ma is homályos találgatások fátyolába burkolódik a világ előtt. Szédítő zuhanás, hogy egy ilyen asszony neve most ezer koronákat reklamáló kereseteken szerepeljen s hogy valaki, akinek a fejét már már megérintette a korona, most olyan gondolatokkal vesződjék, hogy milyen igérettel, milyen kérelemmel bírja halasztásra a csipkét, selymet áruló, avagy készpénzt kölcsönző izmaellikát?

Sötét tragikum van ebben a sorsban; grandiózus, megnövekedett mása azoknak az apró tragédiáknak, amelyekben egy egy szerelmes ábrándjához nyakason ragasszkodó polgári leányzó sirja ki vörösre mind a két szemét. Ez az érzelmes motívum némi lágy-ságot és meleg tónust visz bele a történetbe, mert a rideg matematikán alapult anyagi katasztrófát ábrándok összeomlásával, dacos szenvedélyek hajótörésével színezi. Amikor a szíve megszólalt, az a királyi vérből származó hercegasszony ugyanolyan bizakodó hit-tel, makacs elszántsággal indult utnak, mint például egy úri igények közt nevezkedett főispán-lány, aki fejébe vette, hogy egy sovány éhkoppon élő tanító felesége lesz. Fáj-szegény leánynak, aki előbb-utóbb rájön, hogy a csipkék, luxurióz finomságok közt élő leány nem illő az iskolaházba, ahol — hacsak tűrhető életet akar — az asszonynak is két tenyérrel kell markolni a munka után. S jaj a ragyogó udvarok pompájához szokott hercegasszonynak azon a napon, amelyiken rájön, hogy királylányhoz egy szerény gróf éppen oly kevésbé illő, mint a méltóságos kisasszonyhoz a szegény tanító.

Ha szívét elhozva a királyi udvarból, Stefánia főhercegasszony levélközhette volna megszokott igényeit — talán minden jó lett volna. A megszokott igények azonban átszűr-rik minden érverésünket, minden porusunkat. Nagyon erős egyéniségek talán elbírják a lemondással járó fájdalmat, amelyik mindig elevenbe vágó operáció. De Stefánia nem bírta el. Grófnői sorsban úgy akart élni, mint egy fejedelmi asszony; udvarhölgyekkel, udvarmesterekkel környezte magát s egész udvartartás pazarló fényében járta a világot. Ehhez az életmódhoz kevés volt Lónyay gróf negyedmillió koronás jüvedelme, kevés volt a főhercegnő fél millió koronás apanáza. Ehhez az életmódhoz sok millió civillisták kel-lenek s hogy ezek a civillisták nem voltak meg, ez lett Stefánia főhercegasszony részvétet gerjesztő, szomorú tragikuma.

HIREK.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint a hó 15-én az időjárás: zivatarok, hűvösebb.

— Barabás Béla üdülése. Budapestről írják: Barabás Béla országgyűlési képviselő, nejevel együtt elutazott nyári pihenőre, Gasteinba. Hat hétig fog ott tartózkodni, egész augusztus végéig, a mely idő alatt sem ügyvédi, sem köz-és magánügyekkel nem foglalkozik s a pihenése alatt hozzáérkező levelekre csak visszaérkezése után fog válaszolni. Szeptember elején néhány napra Aradra haza érkezik.

— Megszűnt a hajós sztrájk. Fiuméből táv-íratkozzák: Nákó Sándor gróf kormányzónak hosszú tárgyalások után sikerült a sztrájkoló hajósok és az Ungara-Croata igazgatósága kö-zött a békét létrehozni. Az igazgatóság kijelen-

tette, hogy visszavonja az összes elbocsátási le-veleket, visszafogadja az összes alkalmazotta-akat, semmiféle retorzióval nem él és az alkal-mazottaknak a szolgálati pragmatikára vonat-kozó kívánságait méltányosan fogja elintézni. Készíteni fognak egy szolgálati szabályzatot, melyet jóváhagyás végett a tengerészeti ható-ságnak nyújtanak be. Belemegy az igazgató-ság a választott bíróság szervezésébe is. Ellen-őrső bizottságot alakítanak, melyben az igaz-gatóságnak, a kapitányoknak és a gépészeknek két-két kiküldöttje vesz részt. A váratlan béke híre egész Fiumében örömet keltett.

— Temesmegye új községnevel. Lassan-las-san végrehajtják a törvényt, amelyet még 1898-ban hoztak a községi helynevek rendezéséről és magyarosításáról. Aradmegye szerdán tartandó rendkívüli közgyűlésén állapítja meg a várme-gye új községneveit. Temesmegyében a kikül-dött bizottság most készült el javaslatával. A javaslat szerint az eddigi helynevek egyes já-rásokban a következőképp változnak:

Lippai járás.

Allios — Temesilléd, Altringen — Kisré-kás, Belolincá — B Istháza, Bogda Rigós — Rigósfürdő, Bucberg — Szent, Charlottenberg Saroltavár, Horszuszó — Marosassó, Kékes — Lippakékes, Kelmák — Maro-perjes, Kossincz — Ókessi, Kizdia — Kisdő, Komeát — Te nes komját, Kövesd — L'ppakövásd, Krivobara — Krimárvára, L'baslac — L'bas, Német-Remete — Halmosremete, Petirs — Petercse, Sistarovecz — Sistarócz, Székás — Temesszékás, Traunau — Cseralja, Ujfalu — Marosujalu.

Változatlanul maradnak: Dorgo, Hl-degkut, Lipp, Másak, Mészdorgos, Vizsa, Zábrány.

Ujaradi járás.

Féregyháza — Féregyház, Fibus — Temes-füves, Fűskut — Fűzeskut, Keresztes — Te-meskeresztes, Kisfalud — Angyalkut, Nagyalud — Marosnagyalud, Németság — Mezőség, Németszentpéter — Marosszentpéter.

Változatlanul maradnak: Főnlak, Kiszent-miklós, Munár, Réthát, Székesut, Széplalu, Uj-bodrog, Zádorlak.

Vingai járás.

Bruckenu — Hildiget, Kalácsa — Temes-kalácsa, Knéz — Temeskenés, Majlátfalva — Majláthfalva, Mercfalva — Meryfalva, Murány — Temesmurány, Németsbencsek — Felsőbencsek, Orcfalva — Orcyfalva, Románbencsek — Alsóbencsek, Szécsány — Temesszécsány, Zsa-dány — Mezőszadány.

Változatlanul maradnak: Baracháza, Ho-dony, Kétfél, Kiszentpéter, Kistelep, Monostor, Varjas, Vingá.

— A külföld magyarjai. Genfből jelentik: A Hungaria nevű genfi magyar diákegylet főnyes ünnepség keretében leplezte le azon em-léktáblát, amelyet Klapka György emlékére állítottak fel. Az ünnepélyen Maday Andor, a genfi egyetem magyar származású magánta-nára mondott hazafias beszédet. A genfi ható-ságok is képviseltették magukat és az ottani parlament elnöke szép beszédben méltatta a nagy magyar tábornok emlékét.

— Összeesküvés az orosz cár ellen. Zsozs-novicéből (orosz lengyel határ) jelentik: Tegnap itt Miklós orosz cár ellen irányuló nagy össze-esküvést fedeztek fel. Az összeesküvés tervsze-rűen volt előkészítve és szálai az egész országba elnyultak. Tegnap este itt több mint száz em-bert letartóztattak és ezenkívül még igen sok letartóztatás lesz. A pályaudvart csendőrök és kosákok szállták meg.

— Előadás az új végrehajtási törvényről. Három négy hét múlva életbe lép az új vég-rehajtási eljárás, a mely a benne foglalt lényeges újítások révén igen erősen érinti a kereskedő osztályt. Dacára ennek a rövid terméhusnak, az érdekeltek körében még meglehetősen tájékozatlanság uralkodik arra nézve, hogy az új tör-vény miben fog változtatni a jelenlegi helyze-

ten. Erre való tekintettel az Aradi Kereskedők Köre július 18-án szombaton este 9 órakor elő-adást tart az új tervezőről, amelyet a kör fel-keresése folyán Sugár Jenő dr. aradi ügyvéd fog tüzetesen ismertetni. Az előadásra a kör e-nöksége ez uton hívja meg a kör tagjait, de szívesen látja kívülül Arad többi kereskedőit és az egyéb érdeklődőket is. Az előadás a kör helyiségében fog megtartatni.

— Új népiskolai tanítók. A vallás és köz-oktatásügyi miniszter Vecsey Gyula, Strumber-ger Oszkár, Patahi János, Zima Artúr okl. ta-nítókat az aradi új elemi népiskolákhoz rendes tanítókká nevezte ki.

— Halálozások. Fájdalmas gyász érte Wei-chers L'pót, a Deutch testvérek aradi divat-áruccég üzletvezetőjét, aki csak az év elején vesztette el ifju nejét. Tizenkét éves fia, Welchers Pál az aradi főreáliskola második osztályának tanulója vesébejában súlyosan meg-betegedett. A gondos apa háziorvosa tanácsára fiát a napokban Bécsbe vitte, ahol megakarták operálni, de a kis fiu még a műtét előtt teg-nap meghalt. — Szobotka Vilmos nagybíró július 10-én Bolduron meghalt. Az elhunytban Reiniger Soma aradi fa-nagykereskedő apósát gyászolja.

— Egyház szakadás. A görög-keleti egyház Aradmegyében és a környező vidéken régóta küzd már a proszelitizmus ellen. Az egyház-megye bizonyos vidékein szinte versengés fo-lyik a görög-keleti és a görög-katolikus val-lásu románok között, akik egymás híveit akar-ják magukhoz csábítani. Bihar megyében pél-dául nemrég olyan mérveket öltött a görög-keletieknek a görög-katolikus vallásra való át-térése, hogy Mangra Vazul nagyváradi püs-pöki helynök széleskörű eskőt indított ennek megállítására. Aradmegyében is gyakran for-duznak elő ilyen esetek és ezek közül való az, amely most egyik román községben történt. A borosjenői járás Moroda községében a görög-keleti hívőknek mintegy fele áttért most a görög-katolikus vallásra. Az áttérést a görög-keleti lelkész sem tudta megakadályozni és a görög-katolikus hívek most egyházközséggé tö-mörülnek és a napokban önálló görög-katolikus lelkészi állást szerveznek.

— Rendkívüli áresés. Paksról jelentik: Tegnap volt Pakson az ugynevezett aratási vá-sár és minthogy nagy takarmányszűke van és előreláthatólag nem bírják ki a jószágok telel-tetését, hihetetlen nagy számban hajították fel az állatokat. Oly csekély volt azonban a vétel, hogy emberemlékezet óta nem volt ily olcsó a jószág ára.

— Szerencsétlenül járt léghajósok. Lübeck-ből jelentik: A hamburgi léghajóegylet egyik léghajóját, amelyen négy személyült, Trave-ment mellett a leszállásnál szerencsétlenség érte. A bennülőz közül ketten súlyosan meg-sebesültek.

— Vanderbilt Gladys vendégei. Gróf Szé-chenyi Lászlóné, Vanderbilt Gladys, értesítette a Gyermekvédő Liga vezetőségét, hogy a nyári tar-tózkodásra hajlandó remetevasgyári zemplénmegyei birtokára husz vagyontalan fiatal leányt elfogadni. A Liga örömmel vette a grófnő nemeslelkű ajánla-tát s felhívására a Szünidei Gyermektelep vezető-sége már ki is választotta azt a husz kis leányt, akiket üdülésre a grófnő birtokára fognak küldeni.

— Rablótámadás egy bankban. Münchenből jelentik: Az itteni hitel és váltóbankban ma délelőtt tizenegy órakor vakmerő rablást akar-tak elkövetni. A pénztáros felkérte előtt két harminc negyven év körül, előkelően öltözött férfi jelent meg és a szelvények beváltása fe-lől kérdésközdtek. A pénztáros, aki éppen száz-ezer márka olvasásával volt elfoglalva, kiá-szó előrehozta, hogy megmutassa az idegeneknek

a kérdézt helyet. E pillanatban az egyik férfi belemarkolt az asztalon fekvő nagy pénzesemba és egy tízeser koronás bankjegycsomagot felkpvva futni készült. A pénztáros még idejekorán észrevette a merényletet és egyik kezével nyakon ragadta az idegent, másik kezével pedig megnyomta a riadó készüléket, mire a bank összes ajtóit bezárultak és elzárták a menekülés útját. Az előhívott rendőrök azután a két idegent lefotóztatták.

— Hatósági mézárások Szabadkán. A szabadkai mézárások, hasonlóan az aradiakhoz, nem hajlandók tudomásul venni azt, hogy a takarmányhiány miatt a jószág ára alaposan csökkent. A szabadkai husdrágaság ugyan nem ült meg az egész országban páratlanul álló aradi husdrágaságot, de azért Szabadka város közörsége est is megelégedte és most erős akciót kezdett a mézárások hatalmaskodásának megtörésére. A szabadkai társadalom nek száz számottevő tagja *Birkás Gyula* ügyvéddel élükön ma kérvénnyel fordult a városi tanácshoz, hogy tekintettel a husvágók határtalan „élelmeségére”, intéskedjék a tanács *egy hatósági mézárások feldőlítése iránt*. Szabadka város tanácsa szerdán foglalkozik ezzel a kérvénnyel, melynek tekintettel a közhangulatra, valószínűleg eleget is fog tenni. Ugyanítt megemlíjük, hogy Szeged polgársága között is erős akció indult meg a hatósági mézárások felállítására érdekében.

— Hirtelen halál. *Nagy Ferenc* cipész ma este tíz órakor az ingyenes uszodából jövet, az igazságügyi palota megett, az utcán összeesett. Néhány perc múlva meghalt. A megjelent orvos konstataálta, hogy szívszélhűdés érte. A mentők a temető halottas házába szállították.

— Egy hegedű miatt. A Radnai ut. 8. szám alatt levő *Keilner* féle korcsmában ma délután *Kovács György* falusi cigány húzta a nótát néhány mulatozó atyafinak, akik között volt *Kaprusán György* cigány is. Kaprusán adott néhány krajcárt Kovácsnak, majd arra kérte őt, hogy adja kölcsön neki hegedűjét egy hétre. Ez balsegyezett abba, hogy szombatig cdaadja neki hegedűjét. Kaprusán az üzlet nyelbefejtésére kicsalta Kovácsot a városllgöbe, azt mondva, hogy ott adja majd oda neki a hegedűért járó egy forint kölcsöndíjat. A liget sürűjében Kaprusán *torkon ragadta társát, letelepte a földre*, a hegedűt erőszakkal elvette tőle s azonkívül a nyakán függő zacakából kivett hét koronát és ezekkel odébb állott. Kovács esután felment a rendőrségre, ahol a szeméyleírás alapján azonnal megállapították a tettes kilétét. *Rédl János* detektív ma este el is fogta Kaprusánt az Aranycsillag szállodában és a rendőrségre kísérte. Kaprusán bevallotta, hogy a pénzt és a hegedűt ellopta, de azt tagadja, mintha ő bántotta volna Kovácsot. A hegedűt egy szibárusnál eladta három koronáért, a pénzt pedig az Aranycsillagban „elmulasztotta.” Kaprusán már többször volt büntetve lopás miatt.

— Uj ügyvédek. Az aradi ügyvédi kamara *Rostó Rozsó* dr. ügyvédet Pankota és *Köhény Mihály* dr. ügyvédet Ocsháza székhelylyel a kamara tagjai közt felvette.

— Mikor a kocsis mulat. Csanádpalotai levelezőnk írja: *Krauss Ferenc* csanádpalotai liaktkereskedő a minap 80 koronát adott kocsisának, *Muhár* Odönek, hogy egynehány dolgot bevásároljon Makón. Muhár el is ment Makóra, de a pénznek egy részét az ottani Korona-szállodában elverte, másik részén pedig egy öltöny ruhát vett magának. *Krauss* megtette eilene a feljelentést és ekkor kiderült, hogy a mulató kocsis már többször volt büntetve.

— Tűzben elpusztult gyermek. Kovassinc községben ma cséplés közben szerencsétlenség történt, amely egy kis csecsemő életébe került. *Schauer Miklós* gépész elmulasztotta a cséplőgépre tűzfogót tenni. A gépből egy szikra kipattant és felgyújtott egy kazalt, amelynek tövében ült *Till Mária* hét éves munkás leány és mellette feküdt hét hetes kis testvére, *Gyula*. A tüzet csak későn vették észre, s mire a gép körül dolgozó munkások a kazalhoz siettek, az ártatlan csecsemő már odaégett és a kisleány súlyos égési sebeket szenvedett. Az ügyesség a gépész ellen gondatlanságból okozott emberölés miatt megindította az eljárást.

— Elhamvadt termés. Mezőkovácsházáról jelentik, hogy tegnap nagy szélvihar volt, a mely pusztító tűznek volt okozója. *Orem János* mezőkovácsházai gasda tanyáján mintegy nyolc tíz kisgasda hordta össze a busáját, amelyet tegnap kezdtek cséplni. A nagy szélben egy a cséplőgépből kipattanó szikrától tüzet fogott egy kazal és rövid idő alatt mintegy ezerkét-száz kereszt busa lett a cséplőgéppel együtt a tűz martalékvá. *A két körülbelül tizenhatoszer korona*, amelynek alig fele térül meg biztosítás útján. A tűz a szomszéd keresztékbe is bekapott, de mielőtt bennük nagyobb kárt okozhatott volna, sikerült a tüzet eloltani.

— A Maros halottja. *Pdl István* csanádpalotai 17 éves suharc a Marosban a lovakat usatatta s e közben az örvénybe került. A lovak felbőszültek, a legény pedig oly szerencsétlenül bukkot a lovak közé, hogy a vizbefült. A lovak kiuztak. Holttestét még az ideig nem találták meg.

— Molypusztító és revarper legjobb minőségben *Vojtek* és *Welsznál* Aradon. 191.

TARKASÁGOK.

(*Tapolczay sürgönye.*) Tapolczay Dezső, az aradi Nemzeti Színház kitűnő vendégművésze tegnap a távirata hivatalba ment.

Odalép a rács mögött ülő táviratiszt elé és udvariasan így szól hozzá:

— Uram, adjon nekem egy távirati blankettát.

A művész, akit a természet vasidegekkel áldott meg, sem blankettát, sem választ nem kapott. Ujból beszól a tisztviselőhöz:

— Uram, tessék elhinni, én még ma el szeretném küldeni a táviratomat. Erre leteszem a fűcesküt.

Semmi válasz.

Egy, a rács előtt álló ur, aki ismerte Tapolczayt, végre mikor már az harmadszori kérés után távozni akar, felajánlja a maga blankettáját.

Tapolczay a következő sürgönyszöveget írja meg:

Méltóságos

Szalay Péter államtitkár urnak
Budapest.

Negyven éves szolgálati jubileumod alkalmából — fogadd őszinte szerencsekívánataimat. Ha sürgönyöm annyi idő múlva ér el hozzád, mint a mennyi idő alatt én egy távirat lapot kaptam Aradon, akkor te egészségben üled meg az ötven éves jubileumodat és ezt kívánja is jó pajtásod

Tapi.

Átnyújtotta a tisztviselőnek. A szívárvány színelj játszó embert megsajnáló művész nevetve jegyezte meg:

— Azt hiszem, hogy egy kicsit hosszú ez a sürgöny. Kérek csak egy másik blankettát, majd rövidebbet írok.

— És nem telt el tíz esztendő, megkaptam a kívánt blankettát, fejezte be Tapolczay aradi élményeinek elbeszélését.

(*Zsebben a menetjegy.*) A kedélyességéről híres Hegyalján történt az itt elmondandó történet. Pankotára törekedett egy magyar. Fel volt öltözködve füllig. Még a kalapját is úgy a homlokára húzta, hogy csak az orra hegyét lehetett látni. De azt is csak úgy, ha alaposan megnézte az ember, mert a verejték elsimított a mi magyarunk arcán minden ráncot és minden vonást.

Világosra ért a vonat. Az izzadó utas elhatározta itt magában, hogy betér az indóház közelében levő vendéglőbe, felhajtani egy-két pohár sört. Ugy is 16 percig áll itt a vonat s ezalatt majd csak elpárolog testének melege. A magyarnak nagyon izlett a sör. Még egy és még egy pohárral kért. Már az ötödik pohár járta, amikor nagyot fűtlyentett a vonat. A söröző nekirugaszkodott, de mire az állomáshoz ért, már messzire kiszaladt az állomásról a mozgó alkalmatosság. Megvetően utána nézett és legyintett egyet a kezével:

— Méhatsz már a fenébe. *Ugyis itt van a jegy nálam!* . . .

És méltóságteljes léptekkel nekiindult a sínek irányában. — Pankota felé.

(*A pestiek kedvéért.*) Ez az eset meg Lippán történt. Lippának egyik vagyonos, de szokásaiban és műveltségében egy kissé hátramaradt családjához vendégek érkeztek Pestről. A szokatlan látogatás valósággal kibozta sodrúkból az egyszerű embereket. Egész nap sűrögtek, foregtak. Különösen az asszony, aki amugy is ideges, konfuzus személy volt.

Igy történt aztán, hogy a nagy zűrzavarban az asszony ott felejtette hamis fogsorát az éjjeli szekrényen, ahol is azt a vendég kis fia fedezte föl és hozta ki nagy örömköltások közben. A férj nagyon restelte a dolgot s este, mikor egyedül maradtak, meg is kérdezte az asszonyt:

— Miért hagytad a fogsorodat az éjjeli szekrényen? Talán azt is kell másoknak tudni, hogy hamisak a fogaid?

— Azt nem, — felelte az asszony.

— Hát akkor miért hagytad ott?

— Azért, hogy a pesti vendégek tudják, hogy van — *éjjeli* szekrényünk is.

Ma nagy tombola-estély Kovács és Novotny Vadászkürt-vendéglő kerthelyiségében.

Főnyeremény:

Egy ponni ló.
Tombola-jegy 80 fillér.
Esténkint Gyurkovits András zenekara
hangversenyez.

TORVÉNYKEZÉS.

„Erélytelenség jobbra — lengedezés balra.”

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, július 14.

A Salamon I. Seichon & Margulics tiberiaszi (Palestina) cég 1906 év január végén egy, Gróss Salamon bankár által kiállított 180 koronás csekket küldött egyszerű levélben a Brüder Greiner budapesti bankcégnek. A feladó cég, mint fővárosi tudósítónk jelenti, nem kapott elismervényt a csekk átvételéről, ezért kérdést intézett a Greiner testvérek céghoz, hogy megkapták-e a 180 kor. csekket. A cég kijelentette, hogy a csekket tartalmazó levél-

nek színét sem látta. A levélváltások után Greiner Mór 1906 május 30-án feljelentést tett ismeretlen tettes ellen a levél jogtalan eltulajdonítása és a csekk illetéktelen beváltása miatt. Ugyancsak a Salamon I. Setchon & Margulics cég is feljelentette az esetet 1906 év november havában a m. kir. belügyminisztériumnak. A megindított nyomozás kiderítette, hogy a csekket tartalmazó levél csakugyan megérkezett Budapestre, mert itt a csekket valaki a Bröder Greiner aláírással ellátva 1906. évi február hó 9-én beváltotta a magyar lezámitoló és pénzváltó banknál. Megállapítást nyert, hogy a Greiner testvérek részére érkező leveleket vagy Greiner Mór, vagy a cég alkalmazottja, Müller József vették át. A törvényszéki írászakértők megvizsgálva a csekkben levő Bröder Greiner aláírást, konstatálták, hogy az nem származhatott Greiner Mór kezétől, ellenben Müller József kezeiréséhez lényeges hasonlatosságot mutat, mert a betűk vonásában erélytelenség jobb a és lengedezés balra — észlelhető. Ezen szakvélemény alapján a kir. ügyesség magánokiratbansíítás büntette miatt adott vádiratot Müller József ellen, aki ezen vádirat ellen kifogásokkal élt. Ma tárgyalta ezen kifogásokat a vádtanács. A tárgyaláson Vidor Jenő dr. védő azt vitatta, hogy a gyanús aláírásban a szakértők ép úgy találhattak volna erélytelenséget balra és lengedezést jobbra, mint ahogy erélytelenséget jobbra és lengedezést balra találtak. Ezen ingadozó szakvéleményre vádat alapítani nem lehet. A vádtanács elfogadva a védő érvelését, Müller József ellen megszüntette a további eljárást.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, július 14.

Az esőhiány ismét panaszra ad okot, különösen a tengerinek volna szüksége csapadéka.

Az aratás vidékünkön mindenféle folyik és mintegy 10 nap múlva befejezést nyer.

A gabonaüzlet irányzata esőhírekre lanya. A mai piacon az új gabonafélék majdnem mind képviselői voltak.

A mai piacon elkelt:

800 mm. új buza 10.50—11.—

200 mm. tengeri 7.50—8.00

Névtelen jegyzés:

Uj rozs 8.60—8.70

Ó zab 7.70—8.00

Uj arpa 6.70—8.00

A gabonárak 50 kilogrammonként koronában értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsze.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, július 14.

Amerika ötnyolcaddal magasabb. 10 ezer mm. 10 fillérrel olcsóbb.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli sárlat	2 órai sárlat
Buza októberre . . .	11.25—11.26	11.17—11.18
Zab októberre . . .	8.35—8.36	8.35—8.36
Rozs októberre . . .	9.52—9.53	9.46—9.47
Tengeri májusra . . .	7.47—7.48	7.52—7.53
Tengeri júliusra . . .	7.62—7.63	7.39—7.40

Zárul 5 órakor:

Utótőzsde üzletlenn.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Július 14. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon feletti súlyban — fillérig; közép páronként 303—400 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon feletti súlyban 127—129 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban 129—131 fillérig; könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 133—137 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon feletti súlyban — fillérig; közép páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig.
Sertéslelészám: Július hó 10. napján volt készlet 38 068 darab. július 11. napján főhajtattott 588 darab, július 11. napján elszállított 145 darab, július 13. napjára maradt készletben 38 511 darab.
A hízott sertés üzlet irányzata: csendes.

ki azt francia pezsgőért szórja, mikor egyenértékű hazai terméket sokkal olcsóbban kaphat.

IDEGENEK ARADON.

— Július 14. —

Központi szálloda. Friedmann Adolf utazó Budapest. — Klein József utazó Budapest. — Bánfi Béla kereskedő és neje Vinga. — Farkas Sándor utazó Budapest. — Nemes Ignác kereskedő Déva. — Ruzs Imre bankhivatalnok Budapest. — Lenkay Imre kárbeszélő Budapest. — Kohn Jenő iparos Lúgos. — Hollerung Gábor mérnök Budapest. — Tornyai Károly máv. állomásfőnök Nagybátony. — Abonyi Ferenc ipariskolai tanár Gölnicbánya. — Papp Imre káptalani földész Nagyvárad. — Brenner Géza kereskedő Budapest.

Fehér Kereszt szálloda. Ditrichstein Gyula utazó Budapest. — Tóth József főhadnagy Szatmárnémeti. — Haderer Emil utazó Budapest. — Gyenes Hugó gyáros Nagybecskerek. — Plank Adolf szállodás Oravicabánya. — Rosenberg Mór utazó Budapest. — Sebestyén Kálmán utazó Budapest. — Fodor Alfréd utazó Budapest. — Müller Zsigmond utazó Bécs. — Schon Gyula utazó Budapest. — Neugebauer Ernő utazó Budapest. — Ulmann Rezső utazó Budapest. — Hegedűs Sándor utazó Budapest. — Zintz Ede utazó Budapest.

Vass szálloda. Ozv. Zsarolyany Márton Gyuláné máv. vasúti ellenőrné Miskolc. — Engelsmann Sándor kereskedő Iratos. — Holstein Pülöp kereskedő Csérmő. — Juhász János magánzó Budapest. — Bodnár Lajos ref. lelkész Csérmő.

Pannonia szálloda. Trenish Jakab kereskedő Szászváros. — Kiss Ferenc kereskedő Orosháza. — Skojvó József kereskedő Brád. — Drexler Vilmos motorszerező Budapest. — Sebastian Nándor jegyző Pitvaros. — König Ernő gyógyszerész Beál.

NYÁRI SZÍNHÁZ.

Szerda, 1908. évi július hó 15-én:

Tapolczay Dezső a budapesti Vigaszínház tagjának vendégfelléptével:

Nincs-e valami elvámolni valója?

Bohózat 3 felvonásban. Irták: Hennequin és Weber.

SZEMÉLYEK:

De Trivelin	Tapolczai D.	Frontignac	Leövey Leo.
Doupont	Várnay Jenő.	Couzan	Borbély S.
Douponsné	Benkóné.	Des Barbétes	Ujj Kálmán.
Paulette	H. Kőrösy J.	Kis aranyérem	Faludy K.
Lise	H. Harmath J.	Zézé	H. Novák I.
La Baule	Delly Lajos.	Rendőrbiztos	Szabó László.

Kézdetű 8 órakor.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca I. szám, Szabadságtér mellett.)

A mai naptól fogva színházunkban kizárólag oly képek kerülnek bemutatásra, melyek még sehol nem játszottak.

Teljesen új műsor. Válogatott újdonságok.

Műsor 1908. július hó 15-én, szerdán:

1. Pierot anyja. Dráma. — 2. A tészthalott kutya. Humoros. — 3. A kis hős. Eredeti történet. — 4. Asítási pirulák. Bohózat. — 5. Büntött és bűnhődés. Dráma. — 6. Miért duzzog az asszony. Humoros. — 7. Varázs köpeny. Bohózat. — 8. Szétfioszlott remények. Megható életkép.

Minden előadás alatt katonazené játszik. — Cukrázsda.

Előadások: Este 7 órától 11 óráig.

Az előadásokra bármikor be lehet menni.

Helyárak: I. hely 1 korona, II. hely 80 fillér, III. hely 60 fillér, IV. hely 40 fillér és V. hely 20 fillér.

NYILTTER.*

— Telefon 192. szám. —

Van szerencsénk a t. közönség szíves tudomására adni, hogy az odvosi és borosjenői erdőinkben termelt nagymennyiségű tűzifának u. m. cser-, bükk-, tölgy hasáb és dorongfa, továbbá különféle szerszámfaik értékesíthetése céljából

Aradon, Radnai-ut 22. sz. a.

(Probst-féle telepen)

faraktárt nyitottunk,

ahol kitűnő minőségű tűzifánkat öl és mázsza számra igen jutányos árak mellett árusítjuk.

Faraktárunkat a t. közönség szíves figyelmébe ajánlva, vagyunk

2485

teljes tisztelettel

Kádár és Böhm.

Steckenpferd-Bay-Rum

a legkiválóbb hajviz

Bergmann és Társa Dresden és Teschen a/E., amely kitűnő szer fejkörpa ellen, valamint a haj idő előtti őszülése és hajhullás ellen. E szer elősegíti a hajnövést és igen erős szer a reumatiszikus fájdalmak ellen. 2 és 4 kor. üvegekben kapható a gyógyszárakban, drogueriákban, illatszerek-kereskedésekben és borbélyüzletekben. 2273

20079—1908. sz.

Pályázati hirdetmény.

Az Arad sz. kir. város közönsége által a budapesti m. kir. Keréstartási tanintézetnél létesített alapítványi helynek betöltése iránt pályázatot hirdetünk azzal, hogy a pályázati kérvény f. év július 25-ig Arad szab. kir. város tanácsához benyújtandó.

A pályázónak 6 közép iskola vagy 6 polgári osztálynak elvégzését és szabályszerű gyakorlatot kell kimutatnia, 16 évesnél fiatalabb és 20 évesnél idősebb nem lehet.

A közelebbi feltételek a város gazdasági ügyosztályánál a hivatalos órákon belül betekintheők. Arad, 1908. évi július hó 11-én.

A városi tanács.

Feltűnő újdonság!

DELICE

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé más nem szívhat.

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY

Braun Miksa

Telefon 594. ARAD, Boros Béni-tér 1.

Kender, len- és jutaáru kereskedés.

Raktáron nagybani és viszonteladásra: kender, len, és tarpaulin

gabona-zsák,

vizmentes és nyers ponyva, szalmazsák, lépokrőc, csomagoló vászon, zsinag, továbbá gazdasági kötéláru, zsák-zsinag, szállókötő és szürke fonal. 2155

Zsákkölcsönző-intézet.

Használt liszt- és korpa-zsákok vétele és eladása.

Használt

ólom

megvételre kerestetik

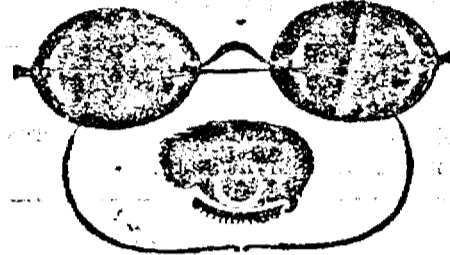
Nagymennyiségű plé-pánt és maculatura jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Elsőrendű látsszerész üzlet.

DICK SAMU

Arad Andrassy-tér és Waltzer János-utca sarkán

Elad és javít mindennemű órákat két évi jótállás mellett a legolcsóbb áron. Raktáron tart mindennemű színházi látszeréket a legkülönbözőbb kiállításban, legfinomabb lorgnettek, orrcsüptetők és szemüvegek arany, ezüst, nickel és tekenőbeka csont keretekben, legjobb üvegekkel.

Nagy raktár sűrűségi fokmérőkben, bor, must és szesz részere, továbbá mindenféle hőmérők, mindennemű kiviteiben. 2418

Szemüvegek és orrcsüptetők orvosi rendelet szerint azonnal készíttetnek.

12492-1908. kh.

Hirdetmény.

A magyar királyi földmivélségi miniszter urnak 77807/VII. l. számú körrendelete alapján a hesszeni légy sikeres pusztítása érdekében a következőket teszem közhirrre.

A hesszeni légy pusztítására az ugynevezett csalogató vetések veendő alkalmazásba. Ezek abból állanak, hogy minden táblában már augusztus utolsó, vagy szeptember első napjaiban több helyen néhány barázdányi őszi gabona vagy árpa vetendő, mely célra a legsilányabb minőségű vetőmag is használható. Ezek a csalogató vetések arra valók, hogy a hesszeni legyek ezekbe rakják petéiket. Az ilyen csalogató vetés azután a rendes vetés, legkésőbb azonban a tél beálta előtt jól alá szántandó, ügyelvén arra, hogy egész hosszukban tökéletesen föld alá kerüljenek és így belőlük tavasszal a légyrajok ki ne szárhassanak. Igen ajánlatos az ilyen alászántott csalogató vetések lehengerezése is.

Arad, 1908. évi július hó 9-én.

Sarlot,
főkapitány.

Könyvkötészetünkben

tanulóleányok

felvétetnek.

DISZMŰMUNKÁK
MONTIROZÁSOK
IRÓMAPPÁK.

ARADI NYOMDA
KÖNYVKÖTÉSZETE

NYOMDA ÉS KÖNYVKÖTÉSZETI
MUNKÁK A LEGMODERNEBB ÉS
PELVEL FELSZERELT
KÖNYVKÖTÉSZEINKET,
MOL A LEGEGYSZERŰBB BEKÖRÖSÍTÉSSEL
FUGVA A LEGFENYVESEBB KÁLLITÁSOK
DISZKÖTÉSÉRT KEDVESEN VÁRUNK.

DISZDOBOZOK
FÉNYKÉPTARTÓK
AMATŐR KÖTÉS.

TELEFON 151. SZ.

APRO HIRDETÉSEK.

A K I N E K

ismeretség híján

házasárra,
nevelőre,
életrajzra,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztra,
kulcsárra,
vincsellőre,
kerítésre,

kulcsárra,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy,
irodászolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szükség.

A K I

bérbécsi kíván

virtokot,
házat,
vadászter-
letet,

halászatot,
telket,
kocsit,
lovat,

A K I

eladni kíván

butort,
sengorát,
bori,
gyümölcsöt,
gabonát,

üslöt,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy

A K I

mindenféle vétel vagy bérbécsi csál-
jából keresi;

A K I

va amely állást betölteni kíván: legbiz-
sabbban ér csál, ha az

ARADI KÖZLÖNY

kis hirdetési

rovát használja.

Egy német kisasszony

ajánkozik gyermekek mellé. Pos-
trestant, nevelőnő! Arad, főposta.
2491

Bluzokat

és gyermekruhákat mérték után
készíték. Szalkai Árminné fehér-
nemű varrónő, Weitzer J. utca 13.
2489

Eladó

egy szép fekvésű szőlő a motor-
állomás közelében, 3700 tőkés, ter-
mőképességű, elköltözés miatt jutá-
nyos áron azonnal eladó! Bővebb
tudakozódás Veres Rezső, farak-
tárnok, Paulis. 2487

Londoni

szalon conservatív. Intelligens urak-
nak angol órát adok. Cím a ki-
adóhivatalban. 2490

Az aradi turista egyesület

Arad-Hegyaljai uthálózatának tér-
képe. Automobilosok, kerékpáro-
sok és turisták használatára 50
fillér leszállított áron kapható
Ingusz I és Fia könyvkereskedésé-
ben Aradon. Telefon 517. 201

Gyermektelen házaspár

házmesternek fizetéssel azonnal
felvétetik. Az asszonynak tisztának,
ügyes takarítónőnek kell lenni. Ki
hosszabb ideig mint szobaleány
volt alkalmazásban, előnyben ré-
szesül. Cím a kiadóhivatalban. 2448

Egy jó házból való

4 polgárit végzett, jó erkölcsű fiu
mint tanuló felvétetik Weinberger
Ferenc ékszerésznél Arad, Fischer
Eliz-palota.

Veszek könyvtárakat

és hangjegyeket legmagasabb ára-
kon. Üzleti könyvek és irodai kel-
lékek, papírneműek stb. nagy rak-
tára. Alkalmi vételek könyvek és
hangjegyekben. Kerpel Izó könyv-
és papírkereskedése Aradon. 212

Pörkölt szalonna,

légszárított, oldalankint 85—80
kg. nehéz, kapható Rauchbauer
Nándornál, Ujszentannán. 1991

Gyakorlott könyvelő,

gépirónő és irodistanő állást keres
cím a kiadóhivatalban.

Gyakornok!

ki már irodai teendőben jártas,
azonnali belépésre kerestetik. Aján-
latok sürgős „jeligére“ a kiadóhi-
vatalba intézendők.

Építetők szives figyelmébe.

Lenkey Antal

építési vállalkozó

Arad, Edelspacher-u. 6/a.

Az építés terén elfogad a szakmába
vágó tervek, a mai kornak megfelelő bar-
mely stíl szerinti készítését. Elvállalok
mindennemű kisebb és nagyobb földszin-
tes lakházak, gazdasági épületek, közsé-
gtemplomok újbóli felépítését, ugyiszintén
mindenféle cementburkoló munkák készi-
tését, régi épületek atalakitását és kisebb
nagyobb javításokat stb., a melyek készi-
téseikért lehetőleg legolcsóbban számfittat-
nak. Szakszerű munkákért jutállás vállal-
tatik.

A t. közönség becses pártfogását
kérve maradtam

kiváló tisztelettel

Lenkey Antal,

2377

kép. kőművesmester.

Gabonaraktaár kiadó!

A buza piac tőzsomszédságában
Maros-utca 3-ik szám alatti
emeletes modern berende-
zésű és jól szellőztetett
tizenkétezeröttszáz mé-
termázsra befogadásra alkalmas

gabonaraktaárunk

f. évi augusztus hó 1-től

kiadó.

Bővebbet József főherceg-ut 12.
szám alatti irodánk nyújt. 2475

Fodor és Reisinger.

3441—1908. tkv. sz.

Együttes

Árverési hirdetmény kivonat.

Az aradi kir. törvényszék mint
telekkönyvi hatóság közhírré teszi,
hogy Klein Ferencné szül. Blau
Irma medgyesegyházai lakos mint
jelentkező, úgy a m. kir. gazda-
sági kincstár, továbbá Schwarzcz
József, továbbá Fikker József
nagykamarási lakosok és végül
Nemes Géza aradi lakos mint ez-
uttal csatlakozónak kimondott vég-
rehajtatóknak, Nagy András nagy-
kamarási lakos végrehajtást szon-
vedett elleni 75 korona 56 fillér
288 kor. 96 fill., 64 kor. 50 fill.
230 kor. és 314 kor. 80 fill. tőke-
követelések és jár. iránti végrehaj-
tási ügyében az aradi kir. törvény-
szék területén levő, Aradmegye
Nagykamarás községben fekvő, a
nagykamarási 102. sz. tjkvben A.
+ 1. sor (277—278.) hrszám alatt
felvett, felerészben Nagy András
végrehajtást szenvedő, másik fele
részben pedig Nagy Andrásné
szül. Prókai Veronika végrehajtás
alatt nem álló tulajdonánál bejegy-
zett 128. számú ház, udvar és kertre
az árverést 754 koronában ezennel
megállapított kikiáltási árban elren-
delte és hogy a fentebb megjelölt
ingatlan az 1908. évi augusztus
hó 12-ik napjának délelőtti 10
óraker Nagykamarás községházá-
nál megtartandó nyilvános árve-
résen a megállapított kikiáltási
áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak
az ingatlan becsárának 10°/o-át,
vagyis 75 K. 40 fillért készpénz-
ben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42.
§-ában jelzett árfolyammal számított

és az 1881. november hó 1-én 3333.
sz. a. kelt igazságügyminiszteri
rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék-
képes értékpapirban a kiküldött
kezéhez letenni, avagy az 1881.
LX. t.-c. 170. §-a értelmében a
bánatpénznek a bíróságnál előleges
elhelyezéséről kiállított szabálysze-
rű elismervényt átszolgáltatni.

Az aradi kir. törvényszék, mint
telekkönyvi hatóság.

Arad, 1908. évi április hó 14-ik
napján.

Aknay,

kir. tiszéki bíró.

2483

19590—1908.

Hirdetmény.

Az 1883. évi XLIV. t.-cz. 18.
§-a értelmében közhírré tesszük,
hogy az 1908—1910. évekre való
érvénynyel kivetendő III. oszt. ke-
reseti adóra vonatkozó adókiszá-
mitási javaslatok folyó évi július
hó 4-én kezdődő 8 napra oly cél-
ból tételnek a városi adóügyi osz-
tály I. számú helyiségében köz-
szemlére, hogy azokat mindenki
megtekinthesse s az őt vagy má-
sokat illető adójavaslatokra nézve
netaláni észrevételeiket a fenti ha-
táridő alatt írásban a kir. pénz-
ügyigazgatóságnál, utóbb az adó-
kivető bizottságnál szóval is elő-
terjeszthesse.

Arad, 1908. július 1-én.

A városi tanács.

DEPILLOR

HAJVESZTÓ.

E csodahatású szerrel min-
den oly helyről, a hol a
hajnöves alkalmatlan, mint
arc, nyak, kezek, azt egy
pár perc alatt minden fájdalom
nélkül eltávolítja.
Ára utasítással 1 korona.

Tyúkszemétől

mindenki megszabadul

a Hajós-féle ANAGALLIN
használata által. Nem pisz-
kit, nem ragadós, kezelése
igen egyszerű.

Ára utasítással 70 fillér.

Ovakodjunk az utánzatoktól.
Csak olyan készítményt tessék
elfogadni, ahol „Anagallin“ szó
látható.

Poloskák

kiirtására legjobb szer a

Phenolsav.

Még a petéket is kiirtja, a
butorokat nem támadja meg.

Ára egy üvegnek 70 fillér.

Ideális, legjobb,
legtartósabb
amerikai

Gummi-óvszer

== NEVER. ==

6 darab egy eredeti fémdoboz-
ban 2 korona.

A fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárában

241

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.